

REC'D MAR 26 1977

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

NO. 5

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1974 m. kovo-March 18 d.

70-iejį metal

SLA CENTRE PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ, PAGERBTAS BASANAVIČIUS IR PRISTATYTA SLA ISTORIJA

Viena pačių reikšmingiausių dienų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veikloje buvo vasario 27-oji. New Yorke, pasirašydama metinius raportus Apdraudų Departamentams, dalis SLA Pildomosios Tarybos reikšmingoje dienoje taip pat dalyvavo, būtent: SLA Prezidentas P. P. Dargis, vicepr. Aleksandras Chaplikas, išdininkė Euphrosine Mikužiūtė ir sekretorė Genovaitė Meiliūnienė.

SLA Pildomosios Tarybos suruoštame Lietuvos nepriklausomybės 59-erių metų sukakties minėjime dalyvavo ir Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis.

SLA Sekretorė Genovaitė Meiliūnienė pakvietė SLA Prezidentą Povilą P. Dargį, kuris apibūdino vakaro programą. Paminėjo, kad minime Lietuvos nepriklausomybės tradicinę šventę, — Vasario 16-ąją, taip pat prisiminsime SLA Garbės Narį dr. Joną Basanavičių, jo mirties 50 metų sukakties proga ir pristatysime naujai išleistą SLA 90 m. istoriją lietuvių ir anglų kalbomis.

Lietuvos Generalinį Konsulą Anicetą Simutį pristatė Prezidentas P. P. Dargis.

Lietuvos Konsulas dėkojo Susivienijimui už pagalbą Lietuvai

Kaip SLA narys, Konsulas pasidžiaugė, turįs progos kasmet tradicinėse iškilmėse dalyvauti ir pareikšti savo mintis. Pasveikinęs Susivienijimą minintį Vasario 16-osios Aktą, jis pabrėžė, kad jaučiasi patenkintas dalyvauti seniausios ir turtingiausios lietuvių organizacijos iškilmėse ir SLA prilygino "išėivijos lietuvių parlamentui." Šioje organizacijoje, dalyvauja įvairių įsitikinimų lietuviai, kurie daug kartų yra pasisakę už laisvą ir demokratinę nepriklausomą Lietuvą. Susivienijimas per 90 metų buvo visų Lietuvos didžiųjų įvykių dalyvis ir rėmėjas.

Dar pabrėžė, kad Susivienijimas įsteigtas lietuvių nuo lenkų atskyrimo ženkle. Lietuvių atbudimo laikais Susivienijimas buvo lietuvių tautai susipratusių lietuvių kelio ruošėjas Lietuvos nepriklausomybei. **Tąsa 2 pusl.**

SLA Prezidentas P. P. Dargis įteikia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 90 m. veiklos Istoriją Generaliniam Lietuvos Konsului New Yorke Anicetui Simučiu. Ch. Binkins nuotrauka

TEISININKO ANTANO DIRŽIO KALBA, PRISTATANT SLA 90 M. VEIKLOS ISTORIJA

Vasario didžioji šventė, kuri yra šio mėnesio viduryje — 16-ąją dieną, — netelpa į vieną dieną, ji neišsemia nei noro, nei tų nuotaikų, kuo susipratusi lietuvija gyvena. Tad Vasario 16-ąją pradėdame švęsti nuo pat šio mėnesio pradžios, pradžioje pavieniui mintimis, mėnesio vidury — bendroju susikaupimu maldos namuose ir didžiosiose salėse, po to, kur kas savo sodybose, dar sukurdami aukurus, prie kurių arba sakome, kas dar buvo nepasakyta, arba pridėdame akivaizdų derlių, labai derantį didžiajai dienai, ar ir visam mėnesiui.

Šis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje tradicinis suėjimas yra kaip tik Vasario didžiojo minėjimo pabaigtuvės, kuriose, Prezidento Povilo Dargio pavedimu, man tenka supažindinti Tamstas su ką tik pasirodžiusia šioje organizacijoje naujovė — išleista *ISTORIJA*. Tai yra Susivienijimo organizacinis 90-ties metų gyvenimas — jo darbo ir švenčių dienos, vaizduotos trijų autorių, vadovaujant pačiam Susivienijimo Prezidentui.

Si praeitų metų gale išleista SLA istorija yra tas derlius, kuriuo pasiguosti labai dera ypač šių metų Vasario 16-ąją minint, kai ji sutampa su 50-omis dr. Jono Basanavičiaus mirties metinėmis. Šis didysis lietuvis pačiame pirmame Auszros numeryje pakartojo tą svarbų posakį: "žmonės, nežinantys istorijos, visad lieka vaikais."

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje su pirmąja savo organizacijos istorija 1916 m. ir dabar su išėjusia 1976 m., kaip tik akivaizdžiai prisideda prie to, kad jos nariai galėtų pažinti organizacijos praeitį, kad ir nenariai turėtų galimybę Susivienijimo vaidmenį matyti ir vertinti viso tautinio gyvenimo mastu.

Tuo yra prisidedama ir prie bendros mūsų tautos istorijos, tautos gyvenimo dokumentacijos, prisidedama prie įamžinimo mūsų žmonių gyvenimo išėivijoje pėdsakų.

Siandien, net ir gerąją pasiguodimo progą, negaliu leisti į pasakojimus, kas šioje Istorijoje — jos 466-iuose lietuviško teksto puslapiuose ir 120-yje angliško teksto puslapiuose parašyta. Tikrovė yra tokia: aprašomame SLA 90-ties metų gyvenime yra arti 33-jų tūkstančių dienų, arba tai yra netoli 789-ųjų tūkstančių valandų, o jei norit — tai yra net 47½ milijonų minučių. Tuos milijonus man reiktų sutraukti į čia šiam žodžiui skirtas 12-15 minučių... Argi reiktų dar kokio nors tolimesnio aiškinimo apie tokią vaizdžią padėtį...

Tačiau supažindinimo progon labai gerai telpa kai kas, ko esama tarp eilučių, arba tarp lapų, o net ir to, ko esama tarp panašių istorinių knygų. Tam ir skiriu šiuos keletą likusių minučių.

Tarp eilučių šioj istorijoj glūdi lietuviškasis patriotizmas. Ne žodinis poemomis, bendrai poezija ar ditirambais, o patriotizmas veiksmu ir darbu. Susivienijimo vizija į "Lietuvių respubliką Amerikoje," jos narių tarpusavė

Tęsiama 2 puslapy

LIETUVOS GENERALINIO KONSULO ANICETO SIMUČIO SVEIKINIMO ŽODIS, MININT SLA PATALPOSE NEW YORKE 59-AJĄ SUKAKTĮ NUO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO PASKELBIMO

Man malonu pasveikinti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vadovus ir dalyvius, susirinkusius tradiciniam Vasario 16-osios Akto minėjime.

SLA yra viena seniausių ir turtingiausių lietuvių organizacijų pasaulyje. SLA steigėjai norėjo, kad Susivienijimas būtų lyg pasaulio lietuvių parlamentas, kurį sudaro įvairiausių pažiūrų ir įsitikinimų nariai. Tenka pripažinti, kad tiems steigėjams SLA ir dabar tebeatstovauja.

Toleruodamas įvairias pažiūras, Susivienijimas per visą savo devynių dešimtų metų amžių nėra kitaip pasisakęs kaip tik už demokratiniais pagrindais besitvarkančią nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Per tuos 90 metų Susivienijimas buvo visų didžiųjų mūsų tautos įvykių dalyviu. Pats Susivienijimo įsisteigimas vyko nuo lenkų atskyrimo ženkle. Tas, šiandien savaime aiškiu atrodantis procesas, nebuvo lengvas. Lietuvių tautos atbudimas pareikalavo didelių pastangų, kuriose Susivienijimo indėlis yra neabejotinai svarus.

Laimėjus kovą prieš kelis šimtmečius buvusį sąjungininką, neatlaidžiai buvo kovojama ir prieš maskoliškąją okupantą. Čia prisimintini griežti Susivienijimo protestai prieš carų valdžią dėl Kražių skerdynių 1894 metais, kaip lygiai rėmimas 1905 metų sukilimo dalyvių tiek Rusijos kalėjimuose, tiek Sibiro ištėrime.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą 1918 metais Susivienijimo vadai ir nariai sunkiai dirbo išgaunant iš JAV-bių vyriausybės nepriklausomos Lietuvos pripažinimą.

Kai Antrojo Pasaulinio Karo metu Lietuvą užgulė nauja okupacija, SLA vadovybė be rezervų jungėsi į bendrą Amerikos lietuvių kovą dėl nepriklausomybės atstatymo. Susivienijimas prisidėjo prie Amerikos Lietuvių Tarybos įsteigimo ir iki šiol tebėra aktyvus jos narys.

Net ir geriausia pasaulio santvarka negali tautai atstoti nepriklausomybės. Šio dėsnio laikosi visi geros valios lietuviai kaip lygiai ir SLA vadovybė.

Suminėju tuos daugumai gerai žinomus faktus, norėdamas padėkoti SLA vadovybei ir nariams už visus tuos darbus, kuriuos jie yra atlikę Lietuvos ir lietuvių tautos labui. Linkiu, kad ir ateityje SLA liktų toks pat ištikimas nepriklausomos Lietuvos įdėjai, kaip ir iki šiol yra. Tuo keliu einant kova bus laimėta — Lietuvai išauš naujas rytojus.

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANIZACIJOS

Published semi-monthly except July and August by the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIJEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:

In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siūsti
ne vėliau, kaip prieš savaitę laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

SLA CENTRE PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ, PAGERBTAS BASANAVIČIUS IR PRISTATYTA SLA ISTORIJA

[Tęsiama iš 1 pusl.]

Lietuvių tauta Susivienijimui dėkinga už pagalbą Lietuvos žmonėms, kai jie kovojo prieš rusų caro valdžią, kai SLA rėmė nukentėjusiuosius Kražių skerdynėse 1894 metais ir kaip Susivienijimas padėjo Lietuvos žmonėms, sukilusiems prieš rusus 1905 m., kaip jie kovojo už spaudos atgavimą Lietuvoje.

Susivienijimas įdėjo daug darbo ir lėšų 1918-aisiais metais Lietuvai atgauti nepriklausomybę.

SLA Prezidentas pagerbė SLA Garbės narį dr. J. Basanavičių

Susivienijimas daug darbo atliko, lietuviams paruošdamas dirvą vienyti ir įsteigti, kaip buvo Vilniuje, Amerikos Lietuvių Tarybą Amerikoje, kurios aktyviu nariu ir šiandien tebėra.

SLA Prezidentas P. P. Dargis pasakė jautrią, momentui pritaikytą kalbą. Prisiminė, kad šiandien prie Lietuvos nepriklausomybės minėjimo, kartu prisimename ir lietuvių tautai prisikelti pagelbėjusį dr. Joną Basanavičių jo mirties 50 m. sukaktyje.

SLA Prezidentas P. P. Dargis išsamioje kalboje priminė eilę didžiųjų darbų, kuriuos SLA per 90 m. atliko, ragino ir toliau pasišventusiai dirbti Lietuvai ir Susivienijimui.

Prez. Dargis peržvelgė Susivienijimo 90 m. veiklą. Naujai išleistai SLA istorijai pristatyti pakvietė vieną SLA istorijos autorių, teisininką Antaną Diržį.

Teis. A. Diržys pristato SLA 90 m. Istoriją

Teis. A. Diržys smulkmeniškai, su įdomiomis citatomis iš istorijos pabrėžė, kad SLA istorija — tai ilgų metų Susivienijimo veiklos darbų aprašymas. Tų darbų tik svarbesnieji kelių autorių surašyti ir čia šiandien pateikiama graži knyga: "Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 1886-1976."

Knyga gražiai liuksusiniiais viršeliais kaip "SLA Enciklopedija." Ji daro gero įspūdžio. Istorija 631 puslapių. Kiekvienas dvelkia Susivienijimo didelių darbų, kurie kartu yra ir Amerikos lietuvių darbai, bent dalinu apibūdinimu.

SLA istorijos 466 puslapiai lietuvių kalba, plius dar 44 puslapių-priedas. Knygoje apie 100 nuotraukų, išminėti SLA veikėjai, kiek kuriais metais SLA aukojo.

Knygos apie trečdalis anglų kalba. Knygos atsakingasis red. P. P. Dargis, — autoriai: 1886-1915—V. Širvydas; 1916-1944—teis. A. Diržys; 1944-1974—dr. A. Budreckis, Techniškasis patarėjas Jonas Valaitis.

Papildo Techniškasis Patarėjas Jonas Valaitis

Prezidentas P. P. Dargis pakviečia SLA istorijos Technikinį patarėją Joną Valaitį. Jis trumpoje kalboje papildo SLA istorijos svarbą lietuviams, bet ypač kitataučiams ir mūsų jaunimui svarbią — anglų kalba santrauką. Esą, knyga bus išsiuntinėta viešosioms bibliotekoms, prie to, mūsų jaunimui bei Lietuvos draugams kitataučiams bus proga susipažinti su SLA, o taip pat ir su dalina Amerikos lietuvių istorija.

SLA istorija bus pardavinėjama po \$6.00.

Kalbėdamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimo tema Valaitis pabrėžė, kad kitataučių spaudai ir radijui daug išpūdingiau pažymėti, kad Lietuva buvo didelė valstybė, pradėjusi savo gyvenimą prieš tūkstančius metų, kad 1251 m., kaip istorikai nurodo, gerai organizuota, suvienyta Lietuva, tarptautiniai pripažinta valstybe nuo pirmojo apvainikuoto Lietuvos karaliu Mindaugo laiku. Tad šiomet—privalėtume prisiminti, kad minime 726 metus, kaip Lietuvos valstybė pripažinta. Latviai, Estai, net Ukrainai mums primena, kad jie tuo pasigirti negali.

TEISININKO ANTANO DIRŽIO KALBA, PRISTATANT SLA 90 M. VEIKLOS ISTORIJA

Atkelta iš 1 pusl.

šalpa ir pagalba "Tėvynei Lietuvai, tos "Respublikos" tokia tvirta atspara su savo gimtąja kalba angliškoj pagairėj — dolerių liūtyse ir mokslų vėtrose, visa tai ir yra to nepaliaujamai gyvo, sveikai patriotinio skatinimo brangus vaisius. Tai glūdi ir šioj istorijoj tarp eilučių, kaip aprašomo gyvenimo cementas.

Tarp lapų, juos skaitant ir verčiant, rikiuotėje daugelio asmenų ir asmenybių, vienaip ar kitaip organizacijai vadovavusių, glūdi reta ir vertinga jungtis, reiškusi nemokyto pagarba mokytam, o taip pat mokyto pagarba nemokytam. Toks santykiavimas, vadinamas demokratiškumo vardu, buvo užtikrintoju Susivienijimui vystyti natūraliu augimu. Tad ir matom, kad iki 1934 m. Susivienijimo priešakyje gyvenimą diriguoja prigimtos logikos ir tvirtos būdo asmenys — pirmininkai ar prezidentai, o nuo 34-ųjų metų į prezidentus išskyla jau ir su aukštuoju mokslu asmenys, ir su ne bet kuriuo, o teisės mokslu. Juos remia eilė Valparaiso ir kitu universitetu auklėtinių — daktarų, ekonomistų, finansininkų, literatų, laikraštinių, mokytojų, muzikų. Ir taip ėjo Susivienijimas iki šių dienų garbingon 90-ties metų sukaktin, apvainikuojamon šia Istorija — paminklu ir sau.

Prie to reikia pridėti tiesą, kuria Susivienijimas įsakmiai nesigiria, tai tikrovė, kad Susivienijimą kūrė jauni žmonės, tik į vyrus bręstantieji. Tokiu buvo ir studentas Jonas Šliūpas, kuris, kas ką bekalbėtų kitaip, buvo pirmasis "Susivienijimo" minties iškėlėjas, taipgi ir pirmasis lietuvių nepriklausomybės akintojas Amerikoje — nepriklausomybės nuo lenkų. Laisvės mintimi įsitikinęs pats, tą laisvės reikalingumą jutęs visa savo gaivine prigimtimi visiem saviem tautiečiam, nepabojoj viešai netikėti ir dvasiškių skelbiamam baubui, pridengiančiam gyvenimo neteisingumus. Bet Amerikoje jis yra tas pats didysis lietuvis, pagreitinęs lietuvių gyvenimą čia į tautinį supratimą į tautinės savigarbos pajutimą. Jau kaip nebe studentas, o dr. Jonas Šliūpas — jis gyvas yra šioje istorijoje toks, koks jis buvo garbinguose siekimuose, o ne toks, koku jį vaizduoja tie, kuriems jis sakė juos skaudinantį, bet tiesos žodį, kai buvo tai sakoma paskiram žmogui ar ir visam dideliame ir ryškiam luomui.

Šioje SLA Istorijoje yra ir to, kas yra tarp jos ir panašios organizacinės Istorijos, būtent, Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje istorijos, išleistos 1956 m. Tarp šių dviejų istorijų yra aiškių priešingumų. Kai katalikų Susivienijimo istorijoje tvirtinama, būk pirmasis lietuvių

[Tęsiama 3 pusl.]

Kalbėjo SLA išdininkė Mikužiutė ir vicepr. A. Chaplikas

Dar dalyvius pasveikino SLA viceprezidentas A. Chaplikas ir išdininkė Euphrosine Mikužiutė.

Prieš porą valandų Centro patalpose įvyko Centrinės 126-osios ir Moterų 99 Kuopų susirinkimai. Jų moterys, talkinant Centro tarnautojoms, Pildomosios Tarybos ruoštas vaišes papuošė savo kulinariniu menu. Dalyviai pavykusiomis šventėmis džiaugdami pabendravo. Pasižadėjo SLA šeimą didinti, įrašydami savo artimuosius — dar ne SLA narius — į Susivienijimą, dabar, kai įrašymo sąlygos specialaus vėjau laikui yra labai palankios: už pirmuosius metus mokesčiai sumažinami 45%, o už sekančiuosius 19 m. — po 10%, jei kandidatas apsidraudžia arba narys savo apdraudą papildo \$1,000, arba \$2,000 apdrauda. Laukiame.

TEISININKO ANTANO DIRŽIO KALBA, PRISTATANT SLA 90 M. VEIKLOS ISTORIJA

[Tęsiama iš 2 pusl.]

Susivienijimas yra katalikiškasis, tai šią istorinę klaidą ar netiesą mūsų šioj Istorijoje tiesina platesniu ir, kas svarbiausia, nešališku būdu Vytautas Sirvydas.

Štai ištrauka iš jo rašytos dalies:

"Pirmasis tautinių pagrindų susivienijimas buvo airių [1836]. Po jų pirmieji susiorganizavo lenkai [1880], po to čekoslovakai [1884], lietuviai [1886], žydai [1888], graikai [1892], vengrai, slovenai, kroatai ir ukrainai [1894], italai, rusai ir norvegai [1895]. Kai kurios tautybės turi po keletą susivienijimų. Daugiausia lenkai [14], juos seka slovakai [7], rusai [6], lietuviai, slovenai bei ukrainai — po 4."

Čia tuoj Sirvydas išvardina ir tuos 4 lietuvių susivienijimus, aiškiai jų datomis, sakydamas taip: "Lietuvių susivienijimai yra šie — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, suorganizuotas 1886 [inkorporuotas 1889 m.]; Susivienijimas Lietuvių Romos Katalikų Amerikoje, suorganizuotas 1901 [inkorporuotas 1905 m.]; Lietuvių Moterų Romos Katalikų Sąjunga [inkorporuota 1919 m.] ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimas [inkorporuotas 1930 metais]." [Žiūrėti istorijos 22 p.]

Taigi, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, dr. J. Šliūpo mintimi iškilęs, pirmasis turėjo pirmuosius net penkiolika sunkių metų. Bet po to, išėjęs į savąjį kelią, neprarado pirmumo dar ir narių, ir pinigų atžvilgiais iki šių dienų lietuvių susivienijimų tarpe.

Siame leidinyje, su kuriuo Tamstas supažindinu, rasit 73 pavienių asmenų nuotraukas ir 27 grupines nuotraukas. Rasit Susivienijimo vėliavą, dvi pirmųjų laikų Tėvynės faksimiles, rasit įamžintą ir šį namą šios dienos pavidalu.

Rasit šiame leidinyje daug vardų. Iš jų išskyręs ir pabrėžęs dr. Joną Šliūpą pradžioj, kaip pradininką, savo pabaigoje noriu paminėti ir tuos, kurie šiandien stovi šio Susivienijimo viršūnėj — dabartinę Pildomąją Tarybą. Jos dėka atsirado ši istorinė knyga, kai Taryba vieningai pripažino tokios knygos reikalingumą. Tačiau ypatingas nuopelnas priklauso Pildomosios Tarybos Prezidentui Povilui Dargiui, iškėlusiam mintį turėti Susivienijimo naują istoriją ir ramiai, bet neatlaidžiai dėjusiam pastangas tokiai parašytai Istorijai atsirasti.

Tenka pabrėžti ir dar vieną dalyką. Iš šio Susivienijimo iki šiol turētu dvidešimties prezidentų dabartinis yra ne tik dvidešimtis, bet ir dvidešimtį metų be pertraukos pirmumo dar ir narių, ir pinigų atžvilgiais iki šių dienų lietuvių susivienijimų tarpe.

Siame leidinyje, su kuriuo Tamstas supažindinu, rasit 73 pavienių asmenų nuotraukas ir 27 grupines nuotraukas. Rasit Susivienijimo vėliavą, dvi pirmųjų laikų Tėvynės faksimiles, rasit įamžintą ir šį namą šios dienos pavidalu.

Rasit šiame leidinyje daug vardų. Iš jų išskyręs ir pabrėžęs dr. Joną Šliūpą pradžioj, kaip pradininką, savo pabaigoje noriu paminėti ir tuos, kurie šiandien stovi šio Susivienijimo viršūnėj — dabartinę Pildomąją Tarybą. Jos dėka atsirado ši istorinė knyga, kai Taryba vieningai pripažino tokios knygos reikalingumą. Tačiau ypatingas nuopelnas priklauso Pildomosios Tarybos Prezidentui Povilui Dargiui, iškėlusiam mintį turėti Susivienijimo naują istoriją ir ramiai, bet neatlaidžiai dėjusiam pastangas tokiai parašytai Istorijai atsirasti.

Tenka pabrėžti ir dar vieną dalyką. Iš šio Susivienijimo iki šiol turētu dvidešimties prezidentų dabartinis yra ne tik dvidešimtis, bet ir dvidešimtį metų be pertraukos vadovaujantis šiam Susivienijimui. Praėjusių metų Seime su dabartine Pildomąja Taryba jis apsiėmė prezidentauti dar trejiems metams. Tikėtina, kad šios kadencijos metai bus jam ir visam Susivienijimui palaimingi, ypač dėl jo turėto noro žvelgti organizacijos praeitin. Nes gi esama posakio "juo toliau išvelgiama praeitin, tuo toliau matoma ir ateitin."

Į šį leidinį yra įdėta daug pinigų, daugiau darbo, o daugiausia rūpesčio. Tokiu neeiliniu derliumi SLA Pildomoji Taryba čia šiandien dalijasi su Tamstomis, dalijasi ne išdidžiai, ar komerciškai o kukliu nuolankumu — kaip kad dalijasi vyriausioji sesuo su savo seserimis ir broliais. Ant. Diržys

SENATE DĖKOJO LIETUVIAMS UŽ LAISVĖS GERBIMĄ

Kalbėdamas Senate minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, senatorius J. H. Heinz (rep., Pa.), pareiškė dėkingumą, kad lietuviai kasmet vėl primena, kaip brangi laisvė ir kaip skaudu jos netekti. Pasmerkdamas priespaudą, reišė viltį, kad Lietuva galės laisvėje švęsti nepriklausomybės dieną.

VOKIEČIŲ STUDENTAI GINA LIETUVĄ

Iš Stuttgarto vokiečių studentai atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai padėką už nusiųstą apie Lietuvą literatūrą. Studentai praneša, kad jie skleidžia tuos spaudinius universitete. Laiške pažymi, kad net kai kurie jų universiteto vokiečiai studentai bauriasi Sovietų Sąjungos imperikalizmui.

SLA sekretorė G. Meiliūnienė atidaro Lietuvos nepriklausomybės minėjimą SLA centre vasario 27 d. Ch. Binkins nuotrauka

BOSTONO SANDARIEČIAI ALTUI PAAUKOJO \$940.00

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandaros Septintoji Kuopa

Amerikos Lietuvių Tarybai, So. Bostone, Vasario 16, dienos šventės minėjimo proga, aukoja:

Jadvyga Tumavičienė	.....	\$200.
Steponas ir Casse Janeliūnai	.....	120.
Eleanora Chaplikienė, Gladys Mikalonienė ir dukros Norkūnaitės (savo tėveliui ir mamytei, uoliems sandariečiams Stasiui ir Ievai Norkūnams, prisiminti)	.....	\$100.
Eleonora ir Aleksandras Chaplikai	.....	100.
Sandaros Moterų Klubas	.....	50.
Dr. Joseph ir Gladys Mikaloniai	.....	50.
Jonas Jonaitis	.....	25.
Stasys Naudžiūnas	.....	25.
Antanas ir Ona Andriulioniai	.....	25.
Antanina Kruopienė	.....	10.
Julia Martin	.....	10.
Alfonsas ir Aleksandra Baikai	.....	10.
Bronius Bajerčius	.....	10.
Vladas ir Jane Bajerčiai	.....	10.
Felix Aidukonis	.....	10.
Jurgis ir Marija Jurėnai	.....	10.
Vincė Žukevičienė	.....	10.
Elena Saiman	.....	10.
Martinus Dapkus	.....	10.
Steponas ir Valentina Minkai	.....	10.
Juozas Lekys	.....	10.
Dr. Algirdas Budreckis	.....	10.
Elen Ruth	.....	5.
Kazys Adams	.....	5.
Jurgis Kruopas	.....	5.
Viso	.....	\$940

Alexandras Chaplikas
Pirmininkas

B. Bajerčius
Sekretorius

A. Andriulionis
Iždininkas

Illinois atstovų rūmų narė Penny Pullen nusiuntė Altos darbuotojams telegramą, sveikindama su vasario 16 d. ir pabrėžė: "Aš meldžiuos, kad Jūs greit galėtumėte švęsti naujos nepriklausomybės dieną."

Siemet Vasario 16 proga lietuviai gausiai parėmė Amerikos Lietuvių Tarybos vedamą Lietuvos laisvinimo darbą. Rozalija ir Domininkas Riaukai iš Clinton, Ind. savo šeimos vardu Altai pasiuntė \$300 auką.

45% DISCOUNT FOR THE FIRST YEAR TO ALLIANCE MEMBERS, THEIR FAMILIES AND TO ALL THE LITHUANIANS OF GOOD WILL. DURING THE SPECIAL MEMBERSHIP DRIVE NO MEDICAL EXAMINATION IS REQUIRED

TĖVYNĖ, 1974 m. kovo-March 18 d.

45% NUOLAIDA PER PIRMUOSIUS METUS SLA NARIAMS, JŲ ŠEIMOMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS. SPECIALAUS VAJAUS METU (SLA NARIAIS PRIIMAMI NUO 1 IKI 70 M., NETIKRINANT SVEIKATOS

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS BOSTONE

Lygiai dvyliką valandą, trečią dieną, vasario 16 d., Bostono savivaldybės erdvoje aikštėje susirinko nemažas būrys lietuvių. Nors šalta, auksinė saulutė apšvietė alavo spalvos dangų. Prie rotušės vėliavų stiebų išsiriavo Bostono Lietuvių Tarybos atstovai ir Bostono viceburmistras Edward Sullivan.

Garsintuvais pasigirdo Lietuvos himnas ir aikštėje nuaidėjo. Susirinkę nusiėmė savo kailines kepurės pagarbos ženklą. Altos pirm. SLA viceprezidentas Aleksandras Chaplikas su viceburmistru iškėlė Lietuvos trispalvę. Viceburmistras Sullivan tarė pritaikytą žodį, prisimindamas, kad jo jaunystėje geografijos vadovėliuose buvo minima Lietuvos Respublika ir kad, nors šandien Lietuvos vardas iš žemėlapių išnyko, visvien tauta gyva ir kovojanti.

A. Chaplikas trumpa, bet motyvuota anglų kalba paaiškino ir praeiviams susirinkusiems Vasario 16 d. šventės reikšmę.

Lietuvos nepriklausomybės atstato paskelbimo pagrindinis minėjimas įvyko sekmadienį, vasario 20 d. Iškilmingos pamaldos įvyko 10 val. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis. Klebonas kun. Antanas Baltrašiūnas pasakė patriotinį pamokslą. Tuoj po pamaldų Lietuvos vėliava buvo iškelta prie So. Bostono lietuvių piliečių namų.

Pagal nusistovėjusią tradiciją Vasario 16 dieną mūsų So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija virš savo patalpų Lietuvos vėliavą iškelia kasmet.

Sekmadienį rytą pradėjo snigti. Atrodė, kad pripustys daug sniego kad oras žmones gali atbaidyt. Steponas Minkus radijo programoje skatina klausytojus minėjime dalyvauti, prasto oro nebijoti. Radijo veteranas S. Minkus palygino tautos šventę su šeimos švente. Esą, žmonės nebijo distancijų ir oro aplankyti gimines šeimos švenčių proga, tai kodėl pabugti oro, kai vyksta lietuviškos šeimos-tautos minėjimai?

Ir žmonės nebijojo sniego. Antrą valandą popiet minėjimo salė buvo pilna publikos. Iškilmingą susirinkimą atidarė Altos pirm. Aleksandras Chaplikas. Lietuviai legionieriai,

šauliai, skautai ir skautės įnešė vėliavas. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Kun. Ant. Baltrašiūnas sukalbėjo invokacija. Pirm. A. Chaplikas ugingai tarė atidaromąjį žodį, paryškindamas minėjimo prasmę ir reikšmę lietuviams abipus geležinės uždangos. Inž. Algij Lapšį pakvietė programai vesti. Inž. Lapšys buvo iš anksto pasiruošęs ir buvo kompetentingo vedėjo-pranešėjo pavyzdys.

Studentas J. Ambraziejus perskaitė gubernatoriaus M. Dukakio ir burmistro K. White proklamacijas.

Susirinkimą žodžiu pasveikino latvių atstovė dr. Ilsa Dinbergs. Doktorė Dinbergs, pasipuošusi vidžemiečių latvių tautiniais rūbais, prisiminė, kad Latvijos mokyklose būdavo minima ir Lietuvos šventė. Ji žodį baigė, tardama lietuviškai: "Tegu Dievas laimina Lietuvą." Raštu minėjimą sveikino estų ir ukrainių vietos komitetai.

Minėjime dalyvavo ir pasakė kalbą kongresininkas John J. Moakley. Jis tą pačią dieną specialiai atskrido iš Washingtono į Bostoną dalyvauti Nepriklausomybės minėjime. Tai buvo Altos pirm. A. Chapliko nuopelnas, kad Kongreso atstovas su mumis dalyvavo iškilmėse. Jau eilė metų South Bostono bei kiti Massachusetts atstovai tenkindavosi telegramomis pasveikinti lietuvius vasario 16 d. proga. Kongr. J.

Bostone vasario 20 Lietuvos nepriklausomybės minėjime pagrindinis kalbėtojas buvo ALTos vicepirmininkas, SLA Prezidentas P. P. Dargis.

Vasario 16-osios minėjime Bostone: estų ir latvių atstovai, kleb. kun. Ant. Baltrašiūnas, Kongresmenas J. Joe Moakley, jo reikalų vedėjas ir veikėjas veteranas Feliksas Zaleskas.

Vasario 20 So. Bostono Lietuvių Piliečių Klube Lietuvos nepriklausomybės minėjime kalba kongresmenas J. Joe Moakley. Stovi klubo pirm., SLA viceprez. A. Chaplikas.

Moakley apie Lietuvos šventę ir dabartinę krašto padėtį JAV Atstovų Rūmuose kalbėjo ir vasario 15 d. Jo kalba patalpinta tos dienos Congressional Record.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo Altos CV vicepirmininkas ir SLA Prezidentas Povilas P. Dargis (Prez. Dargio kalba tilpo pereitoj Tėvynės laidoj). Prelegentas Dargis nušvietė lietuvių amžiais tęsiamas kovas už laisvę ir nepriklausomo gyvenimo reikšmę lietuvių tautai. Jisai taip pat prisiminė apie dr. Joną Basanavičių, nes sukanka lygiai 50 metų nuo Tautos Patriarcho mirties.

Aukų rinkliavos metu dr. A. Budreckis perskaitė rezoliuciją, kuri buvo vienbalsiai priimta.

Po pertraukos meninę programą atliko ponios P. Kalvaitienės vadovaujami Bostono šeštadieninės mokyklos mokiniai su deklamacijomis

Visos nuotraukos Edvardo Strazdo

ir patriotinėmis giesmėmis. Brocktono šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio, atliko muzikinę programą.

E. Cibas pranešė, kad salėje surinkta \$2.250 aukų, Sandaros 7 Kuopa atskirai įteikė \$710, o Bostono ALIAS skyrius paaukojo 1,600. Taigi viso Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta per \$4,560.

Minėjimo užbaigimo žodį tarė Alto sekretorius Andrius Keturakis.

Bostoniškis

JEI VISI SLA NARIAI ĮRAŠYTŲ BENT PO VIENĄ NARĮ, SLA DVIGUBAI PADIDĖTŲ IR PAGYVINTŲ VISŲ LIETUVIŲ VEIKLĄ! MĖGINKIM!

A. Chapliko namuose Bostone SLA vajeus reikalais susirinkime Alfonsas Baika, SLA vicepr. A. Chaplikas, SLA prez. P. P. Dargis, dr. A. Budreckis ir 43 Kp. narys Silvester Kontautas.

DETROIT, MICH.

LIETUVIŲ DELEGACIJOS

Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga Detroito miesto meras Coleman A. Young vasario 7 d. priėmė Lietuvos delegaciją ir jai įteikė Lietuvos Nepriklausomybės 59 metų sukakties proga proklamaciją. Delegaciją sudarė: kun. Kazimieras Simaitis, dr. Algis Barauskas ir Stasys Šimoliūnas. Delegacija merui įteikė knygą Lithuania: The Outpost of Freedom.

Vasario 10 d. Lietuvos delegaciją priėmė Michigano valstijos gubernatorius W. Milliken ir jai įteikė pasirašytą Lietuvos Nepriklausomybės 59 metų sukakties proga proklamaciją. Delegaciją sudarė: adv. Algirdas Ambrosė, kun. Kazimieras Simaitis, Diana A. Černytė, Kristina Veselkaitė, Antanas Sukauskas ir Antanas Grinius. Delegacija gubernatoriui įteikė knygą Lithuania: The Outpost of Freedom.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Minėjimas pradėtas 10:30 val. pamaldomis už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir jos buvo atlaikytos: šv. Antano ir šv. Petro šventovėse Detroito ir Dievo Apvaizdos-Southfield. Pamaldose organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Dievo Apvaizdos šventovėje mišias atnašavo ir turiningą pamokslą pasakė klebonas kun. Viktoras Kriščiunevičius.

Pamaldose dalyvavo daug jaunimo pasipuošusio tautiniais rūbais ir skautų uniformomis. Į šventovę jie įžygiavo su penkiomis vėliavomis. Pamaldų metu vadovaujant Edvardui Skiočiui, giedojo. Po pamaldų prie Altoriaus padėjo vainiką. Pamaldoms pasibaigus buvo sugiedotas Lietuvos Himnas. Palydėjo Vidas Neverauskas vargonais ir Kasputis pučiamuoju instrumentu.

AKADEMIJA

Minėjimas-akademija pradėta 12:35. Atidarė lietuvių ir vėliau anglų kalba tardamas žodį DLOC valdybos pirmininkas adv. Rimas Sakis-Sukauskas. Į darbo prezidiumą pakvietė: Vliko narį inž. Antaną Sabalį, Michigan valstijos senatorių Dan Riegle, DLOC vicepirmininką dr. Algį Barauską ir kun. Viktorą Kriščiunevičių. Įnešta ir scenoje pastatyta 10 organizacijų vėliavų. Sceną puošė didelis Vytis ir Vikt. Veselkos Kopyltėlė.

Vėliavų inešimui vadovavo Jūrų šaulių Švyturio Kuopos vicepirmininkas Juozas Kinčius. Himnus giedojo sol. Danutė Petronienė, akompanavo Regina Šližytė-Broge. Invokaciją sukalbėjo kun. Viktoras Kriščiunevičius. Tylos minute pagerbti Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarai ir žuvę dėl Lietuvos laisvės. Taip pat pagerbti kūrėjai savanoriai. Birutėčių d-jos pirmininkė G. Vilkienė jiems prisegė po baltą gėlę.

Detroitas gali didžiuotis turįs gausų skaičių kūrėjų savanorių: Kostą Mykolaitį, Tomą Čiunką, Augustiną Vitkauską, Stasį Šimoliūną, Kazimierą Daugvydą, Bronių Tatarūną, Kazį Spakauską, Vinčą Misiulį, Joną Riaubą ir Feliksą Motuzą.

MENINĖ DALIS

St. Butkaus šaulių Kuopos kanklininkės, vadovaujamos Danutės Petronienės, kanklėmis atliko: Lietuva brangi, Audėjėle, Suk suk ratelį ir Maldą į dievaitę Milda.

Moterų vokalinis ansamblis, vadovaujamas muz. Stasio Šližio padainavo: Šiaurės pašvaistė — Stepo Sadeikos; Laisvės vasaris — kanta III dalį, Broniaus Budriūno, Tėvynės varpai ir Lietuvaitė-muzikinė poema, abi Stasio Šližio. Atliekant paskutinįją buvo įsijungusi ir Aida Petersonaitė klarnetu.

Pranešinėjo Dalia Navasaitienė.

Minėjimas baigtas visiems sugiedant Lietuvos Himną.

Minėjimą baigus adv. Rimas Sakis visiems padėkojo.

Surinkta 3,300 dol. aukų. Aukų bus dar daugiau, nes čekiais išsiųstos aukos dar ne visos gautos.

Minėjime dalyvavo apie 500 žmonių. Galėjo dalyvauti ir daugiau, bet kai kurie buvo Windsor ir ten dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės paminėjime. Ten kalbėjo ir rašytojas Vytautas Alantas.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dienoje vasario 16 d. buvo 8:30 val. pakelta ir 5 val. nuleista prie miesto savivaldybės rūmų Lietuvos vėliava.

LIETUVIŲ FONDAS

Detroito ir apylinkėse 1976 metais gruodžio 31 d. buvo 299 Lietuvos Fondo nariai, 19 tik pradėjusių savo įnašus mokėti. Jie įmokėjo \$63,540.50. Jų tarpe yra 18 narių, kurie įmokėjo po \$1,000.00 ir daugiau.

Praėjusiais metais į L. F. įstojo 31 narys, 27 nariai padidino įnašus, 4 pradėjo mokėti. Įmokėta suma sudaro \$7,189.50.

Lietuvių Fondas nuošimčiais remia lietuviškąją veiklą. Jau išdalino \$400,000. Renkamas antras milijonas. Lietuviai kviečiami prisidėti.

Perskaitytos proklamacijos: jas skaitė — Michigan valstijos gubernatoriaus W. Milliken — Diana A. Černytė, Detroito miesto mero C. Young — Giedrė Sirutavičiūtė ir Southfield miesto mero — Danutė Veselkaitė. Kalbėjo Michigan senatorius Dan Riegle. Kalboje minėjo Amerikos naują prezidentą, kuris yra pasiryžęs įgyvendinti "Human Rights." Adv. Rimas Sakis-Sukauskas jam įteikė paveikslą, o Jūrų šaulių Švyturio Kuopos pirmininkas Alfa Šukis — dr. C. R. Jurgėlos parašytą ir LŠST išleistą knygą Lithuania: The Outpost of Freedom. Senatorius DLOC paruoštą ir jam įteiktą rezoliuciją pažadėjo įrekorduoti senato rekorduose.

Vliko narys inž. Antanas Sabalis išvedė, kad šiuo metu Lietuvos padėtis daug geresnė kaip buvo prieš 100 metų, t. y. 1877 metais.

Prelegentas optimistas. Jis turi vilčių, kad ir mums pasitraukus, mūsų vietas užims 3 ir 4 kartos jaunimas ir mūsų darba tęs. O kad taip vyksta, jaunimas jau įrodė savo Lietuvių Jaunimo III kongrese.

Adv. Rimas Sakis perskaitė DLOC paruoštą rezoliuciją, kuri vienbalsiai priimta.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Detroito, Mich. Dainuoja muziko St. Šližio vadovaujamas Moterų ansamblis. Visos nuotraukos Jono Gaizčio

Dr. Jono Basanavičiaus 50 m. mirties minėjimas Detroito, Mich. Paskaitininkas — prof. dr. Jonas Puzinas.

PAMINĖTAS DR. JONAS BASANAVIČIUS

ALTS-gos Detroito skyriaus iniciatyva vasario 20 d. buvo surengtas dr. Jono Basanavičiaus 125 metų gimimo ir 50 metų mirimo sukakties paminėjimas. Jo intencija 10:30 šv. Antano šventovėje buvo atlaikytos pamaldos akademija ir meninė dalis. Pietūs įvyko 12:30 Lietuvių Namuose. Paskaitą apie dr. Joną Basanavičių, jo gyvenimą ir veiklą skaitė prof. dr. Jonas Puzinas iš Chicagos.

Prelegentas savo gerai paruoštoje paskaitoje smulkiai ir detališkai papasakojo apie dr. Jono Basanavičiaus gyvenimą, veiklą ir jo vardu įkurtas draugijas ar kitas moksliskas įstaigas. Šia jo paskaita klausytojai buvo labai susidomėję ir įdomiai klausėsi.

Solistė Danutė Petronienė, akompanuojant Vidui Neverauskui padainavo 6 dainas, gerai užsiangažavo, po kiekvienos dainos susilaukė daug plojimų.

Pietų metu programą pravedė Stasys Šimoliūnas. Tarė žodį buvęs LŠST pirmininkas Vincas Tamošiūnas ir prof. dr. Jonui Puzinui ir Vidui Neverauskui įteikė po knygą

Dr. J. Basanavičiaus 50 m. mirties minėjimo dainuoja soliste Danutė Petronienė. Akompanuoja Vidas Neveravičius.

Lithuania: Outpost of Freedom ir solistei Danutei Petronienei odinį lietuviškais ornamentais knygai aplanką ir Joną Jablonskio parašytą knygą "Mano Dienos."

A. Grinius

SPEECH BY JOHN JOSEPH MOAKLEY MEMBER OF CONGRESS

On February 20, 1977, at the commemoration of Lithuanian independence in Boston, Mass., congressman Moakley delivered the following speech:

My friends

I am pleased to be with you this afternoon in marking the 59th anniversary of the Lithuanian declaration of independence. For those of us who embrace the ideals of freedom and the protection of human rights, February 16, 1918, is an especially significant date. On that day, 59 years ago, the independence of Lithuania was proclaimed. A nation whose history can be traced back to the 11th century, Lithuania has been thwarted time and time again from functioning as an independent state. After 200 years of subjugation to czarist Russia, followed by German occupation during World War I, Lithuania declared its independence and started on its role as a free nation, full of hope and promise.

Having been held in communist hands now for so long, recounting their recent history shows the world a people firmly dedicated to freedom and self-determination in the face of overwhelming odds. Within a few months of Lithuania's declaration of its independence, she found herself engaged in battle against the armies of the white Russians and Russian bolsheviks who were attempting to restore Russian rule. By 1921, Lithuania had repelled its massive neighbor to the East and had firmly established her independence.

For a time during the postwar period, it appeared as though Lithuania was finally assured of a separate national existence . . . she entered into diplomatic relations with the major European powers in the spirit of friendship and cooperation. Domestically, the country experienced difficulties but maintained relative political stability.

The rise of Nazi Germany once again spelled danger to Lithuania. Adolf Hitler had clear designs in Eastern Europe and these included the Baltic States. In addition, the Soviet Union had revived its hopes of communizing Eastern Europe as a natural defense against fascist Germany. Lithuania, once again, was caught between the hammer and the anvil.

The years 1939 and 1940 sealed the country's fate. In July of 1939 the Germans seized the important city of Klaipeda. One month later, Germany and the Soviet Union signed their infamous treaty of non-aggression. As we now know well, this agreement contained secret clauses giving Stalin a free hand to deal with the Baltic States as he pleased. Stalin soon proved himself capable of exercising this free hand. Early in 1940, the Russians applied severe diplomatic pressures to Latvia, Lithuania and Estonia to allow the stationing of red troops on their soil. With no hope of assistance from the free world, Lithuania capitulated to the communist demands . . . Then, in July of 1940, while all eyes were on the fall of France, the Baltic States were incorporated into the Soviet Union without so much as a nod of the head from the other Western powers.

Lithuania's Struggles for Freedom

Lithuania's struggles for freedom continued when the Germans invaded Lithuania in 1941. Lithuanians rose up in righteous indignation and repulsed the red presence and sent them packing off to the Soviet Union. Unfortunately, the Reich's policy differed little from that of the Kremlin and three years of Nazi oppression began.

Late in 1944 the Russian army reoccupied Lithuania, and the communists resumed their reign of terror originally initiated in 1940. AF-
TEVYNE, 1974 m. kovs-March 18 d.

ter the end of the war, word leaked out to the West that mass deportation of Lithuanian nationals to the Soviet mainland was occurring, while thousands of others fled to safety, and freedom in the West across the Baltic sea.

I have mentioned the valiant struggle of the Lithuanian people over the past 70 years in solemn tribute to the silent and subjugated status of three million of our fellow human beings. We must offer hope not to despair, and faith not resignation in the Lithuanian dream of freedom and self-determination. The Lithuanian community here in Boston can well appreciate the fact that words alone cannot provide Lithuanian nationals with the self-determination and dignity that all men are entitled to.

Soviet domination has endured now, unabated, for 33 years. Propaganda would assure those of us in the West that the Lithuanian people are delighted with their satellite status: that Soviet methods of farming and industrial techniques have promoted growth never before dreamed of in Lithuanian history, that Soviet educational systems and social reforms have fostered a cheerful and grateful people, we are told . . . Those of us in the free world know that this is a sham. We know that people of this once proud land are struggling in bondage, yearning for freedom. The spirit of Lithuanian independence is not dead, it is not even dormant. It exists, very real, in the hearts of both Lithuanians and all freedom-loving individuals throughout the world.

It is clearly understandable, as I mentioned at the outset, just why the celebration of Lithuanian inde-

Congressman Flood about Lithuania

CONGRESSMAN D. J. FLOOD'S SPEECH
OVER WILK RADIO AT
WILKES-BARRE, PA., ON FEBRUARY 16, 1977

It is a great privilege, and moreover, an honor for me to be able to take part in this commemoration of Lithuanian Independence here, with my many friends of Lithuanian ancestry, in the historic Wyoming Valley.

We in the United States of America were in the annals of history fortunate in 1976 to observe what no other nation has been able to celebrate itself, 200 years of freedom and democratic government.

Not so fortunate, however, have been the people of the Baltic Nation, which has enjoyed its own Independence, and freedom, for only 22 years in this century, and not for centuries and centuries before that.

Embattled by conquerors, ravaged by invaders, embittered by atheists, the people of Lithuania have nonetheless never gave up their spirit of love for freedom of government, and freedom to worship their God, abate or dampen for any amount of time. For through it all, through all of the centuries of oppression, whether from the nazis from the West, or the turks or bolsheviks-communists from the East, the people of Lithuania today still cry for their independence.

Some day, please God, it will be theirs. The steadfast determination of the Lithuanians was evident again in recent years, when a 20 year old boy in Kaunas set himself afire in that city to protest increasing resistance by the communist government in the areas of worship.

Two days later, several thousand youths took to the streets of the city of Kaunas shouting: "Freedom for Lithuania," as they hurled stones and rocks at police and para-

pendence is regarded as a special day in the history of man's quest for freedom . . . Our activities in this hall this afternoon and throughout this country this week, carry with them a recognition of that fact and a feeling of hope for the future of the captive Lithuanian people.

We must never forget the fight waged by the Lithuanian people to re-establish their complete independence. As Americans we enjoy the blessings of freedom. As Lithuanian-Americans, you have a special stake in striving for that same freedom for all peoples, for all men. I extend my warmest wishes to my many Lithuanian friends here in Boston and throughout the nation that the day will soon come when our friends and families in Lithuania can be as we are, free men.

Derwinski on rights in Eastern Europe

Congressman Ed Derwinski (R., Ill.), represented the U. S. Congress at a preparatory meeting of the Interparliamentary Union in Geneva, Switzerland, recently at which plans were made for a parliamentary conference on European security and disarmament. The meeting will be held in Vienna, Austria, in the spring of 1978 after the conclusion of the forthcoming Belgrade Conference.

"It is my conviction that the major subject facing the parliamentarians is the monitoring of the Helsinki Agreement, especially as it applies to basic human rights," Derwinski said. "The facts are that the Soviet Union and the communist governments of Eastern Europe are not living up to the conditions of the Helsinki Agreement."

"The parliamentary meeting logically must follow whatever developments take place in Belgrade," Derwinski explained.

troopers. Two hundred of these rioters were arrested and imprisoned, and two weeks later, still proudly illustrating their hatred for the oppressors, two more Lithuanian youths immolated themselves on in a bolder, more daring gesture.

Today, Lithuanian resentment against their Soviet overlords is twofold. It is based on the suppression of their national identity and culture, and as always, it is based on their belief that they should practice their religion as they so desire.

From the time that King Mindaugas the Great unified Lithuanian principalities into a nation in the year 1251, the people of that nation have suffered from what historians have described as "The Accident of Geography . . ." Resting in a pivotal place in the continent, their land has always been prone to invasion, whether it was Teutonic Knights from the West, or, by the Russians from the East. Indeed, it is proof of their remarkable spiritual and tireless ethnic strength that they were able to survive the pressures from both sides.

The most recent stage of Lithuania's history as a free nation, after being for more than a century a part of the Russian Empire, was from the time of world war I, in 1918.

After two years of fighting to maintain their independence against the Russian army, they signed a treaty with the Soviet government, as it read, "Voluntarily and forever renouncing all sovereign rights possessed by Russia over the Lithuanian people and their territory . . ."

At that time, at last, for two

RESOLUTION

adopted at the 59th commemorative meeting Feb. 20 at the Lithuanian Cultural Center, Brooklyn, N.Y.

Whereas, the Republic of Lithuania was forcibly invaded by 300,000 heavily armed troops and illegally occupied by the Soviets in 1940 as a result of the infamous Molotov-Ribbentrop Pact which contained a secret protocol allocating territorial and political division between the Soviets and Nazis of the Baltic States—Lithuania, Latvia and Estonia — also, Finland and Poland, in violation of existing treaties and principles of international law;

Whereas, the Soviet government has failed to suppress the aspirations of Lithuanians to free themselves from the totalitarian regime in spite of programs of resettlement of peoples, — intensive russification, attempting to obliterate the ethnic character of Lithuanian nationals, — violations of human rights, — oppression of political and religious freedom by persecution and imprisonment;

Whereas, other nations, formerly under colonial domination, have become independent since World War II and are officially represented in the United Nations, . . . while Lithuania, established as an independent country in 1251 A. D., has been occupied for the past thirty-seven years, is now totally subjected to Soviet exploitation and, actually, is a colony of the Moscow-oriented Soviet system;

Be it resolved, that Lithuanian-Americans and those interested in the Lithuanian cause, assembled this 20th day of February, 1977, at the Lithuanian Cultural Center, 361 Highland Boulevard, Brooklyn, New York, to commemorate the 59th Anniversary of the Restoration of Lithuanian Independence in 1918, ending that period of oppression by Russians and Germans . . .

demand that the Soviets immediately withdraw its military forces, administrative apparatus and Russian colonists from Lithuania, liberate Lithuania from annexation into the USSR so the Lithuanian people could exercise their inherent right to self-determination by free elections;

. . . demand immediate release of all those in Lithuania who are imprisoned on political and religious charges, — relegated to psychiatric wards or slave labor camps for daring to express their thoughts regarding the unfair Soviet system;

. . . protest the degradation of Lithuanians through pronouncements by Soviet officials that the Lithuanian nation should be "grateful for its liberation" by them;

. . . protest Soviet endeavors to subvert and corrupt the minds of others as well as Lithuanians by lies in regard to granting human rights in occupied Lithuania when, in fact, these rights are constantly violated;

. . . protest Soviet failure to comply with the Helsinki Agreement, signed by thirty-three European nations (with Red China-oriented Albania absent) Canada and the United States in August 1975, by which the participating states, including USSR, promised to respect human rights and fundamental freedoms of thought, conscience, religion or belief . . . without distinction as to race, sex, language or religion;

. . . respectfully request the signatories to this Helsinki Accord/Final Act to urge the Soviet government to fulfill its part by granting these provisions to Lithuania, Latvia and Estonia; . . . express gratitude to the 94th Congress of the United States for passage of new Resolutions reiterating the sense of Congress in supporting self-determination for the Baltic States and non-recognition of their annexation into the Union of Soviet Socialist Republics;

. . . respectfully request the United States government to invoke this policy at every opportunity such as at the United Nations and other international forums;

. . . express faith in the President of the United States, Jimmy Carter, to uphold his campaign pledge to raise the Baltic issue directly with the Soviet government.

Copies of this Resolution to be forwarded to the President of the United States, the Secretary of State, the Senate and Congress, and the news media.

LITHUANIAN-AMERICAN COUNCIL OF NEW YORK

Peter C. Wytenus, President

Petras Azuolas, Secretary

decades, Lithuania knew peace and independence, and during this period, let us not forget, and the soviets will not forget, there was a period of renaissance, of national literature and culture, but unfortunately, this period was shortlived. After the nazis and the Soviet Union smashed Poland in September, 1939, the Kremlin moved troops into the Baltic republics in June, 1940. In one of the greatest fraud elections of all times, conducted under the guns of the red army, the Kremlin, as a result of ballots which they counted themselves, declared that Lithuania, Estonia and Latvia had voted to be a part of the soviet empire. Then began one of the most brutal occupations of all times.

Lithuanians were gagged, they were dragged in chains, and jammed into freight cars without food or water. Many died from suffocation. The pitiful survivors were dumped out in the arctic or Siberia, and one sixth of the entire nation was shipped to Siberia.

The Lithuanians proved themselves, in spite of all of this, to be Lithuanian nationalists to the end.

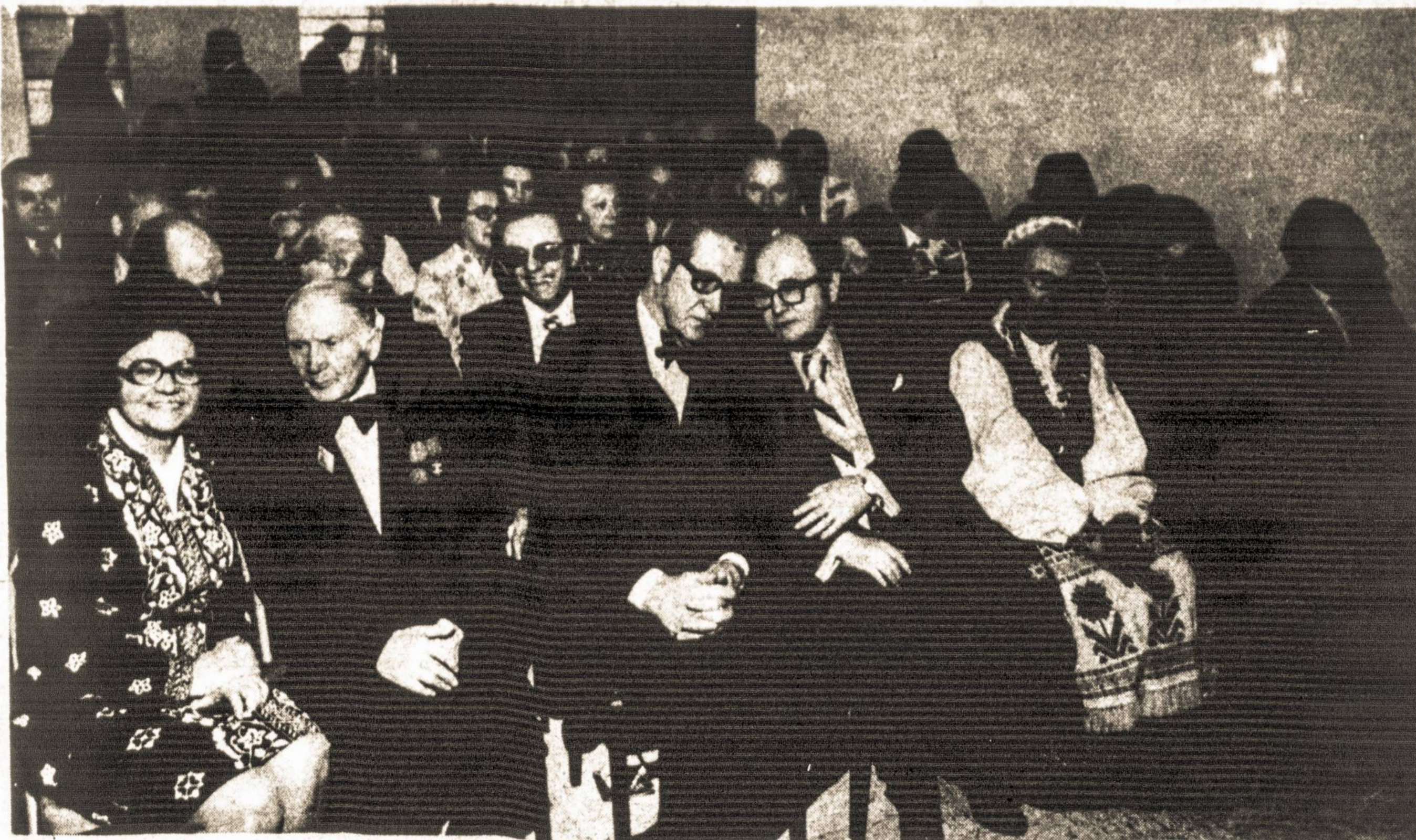
From 1944 to 1952, anti Soviet partisans struggled for freedom against the Soviet military occupation at the cost of nearly 50,000 lives. At the same time, about 75,000 were able to escape to the West, and to freedom.

It is our purpose, and our mission, to rededicate ourselves, on this Lithuanian Independence observance, to keep their suffering and their hardships constantly in the mind of free peoples everywhere.

Toward this end, we must maintain our policy regarding Lithuania, our government, thank God has never recognized the fraud election of the pre World war II era, and we maintain to this day, separate diplomatic recognition since 1940, all presidents of the United States have stated, restated, and reconfirmed our country's recognitions. I of course, strongly affirm again my beliefs in this policy.

I fervently hope that the time is not far distant when these courageous and gallant people, these Lithuanians, will regain their freedom again, as it prevails and flourishes in their great land.

SLA CENTRE PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ, PRISTATYTA SLA ISTORIJA

SLA Centre vasario 27 d. SLA veikėjų sambūryje, be švenčių, minėjimų ir SLA veikėjai ir veikėjos centro ir Moterų Kuopų paruoštais užkandžiais pasivaišino ir įsijungė į SLA vajaus darbus.
Charles Binkins nuotraukos

New York City

NAUJA SLA 126 CENTRINĖS KP. VALDYBA

SLA Centrinės 126-osios Kuopos visuotinis metinis narių susirinkimas įvyko 1977 metų vasario 27 d. SLA Centro patalpose. Pranešimą apie praėjusį 59-ąjį SLA seimą padarė Kuopos vicepirmininkė Genovaitė Meiliūnienė. Apie Kuopos narių ir izdo stovį pranešė Finansų sekretorė Liucija Sperauskienė.

Susirinkime išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro: pirmininkė Genovaitė Meiliūnienė, vicepirmininkas Jurgis Kiaunė, finansų sekretorė Liucija Sperauskienė, protokolų sekretorius Antanas Jurgėla, išdinininkas Kęstutis Miklas, izdo globėjas Charles Kulas, izdo globėjas Teofilus Klova.

Po susirinkimo visi Kuopos nariai dalyvavo 16-osios vasario minėjime, dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties minėjime ir SLA istorijos pristatyme bei vaišėse SLA Centro patalpose. 126-tos Kuopos valdyba

Elizabeth, N. J.

SLA 3 KP. SUSIRINKIMAS KOVO 20

SLA 3 Kp. metinis susirinkimas įvyks 1977 m. kovo 20 d., sekmadienį, 12 val. dieną Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second St., Elizabethport, N. J.

Darbotvarkėje bus sprendžiami įvairūs Kuopos reikalai, priimami apdraudų mokesčiai, išklausomi valdybos pranešimai, aptariami labai nariams palankūs Specialaus SLA vajaus reikalai ir renkama 1977-iesiems metams Kuopos valdyba.

Sis pranešimas yra oficialus. Atvirukų nei laiškų nebus siuntinėjama. Dalyvaukite visi.

SLA 3 Kp. Valdyba

Hartford, Conn.

S. L. A. 4-OSIOS APSKRITIES SILKIŲ PIETŪS

SLA 124 K., susitariusi su 4-ąja apskritim, balandžio-April 3 d. sekmadienį, rengia tradicinius silkių pietus. Sie pietūs įvyks 1 val. p. p. Amerikos Lietuvių Piliečių klubo salėje, 2-ame aukšte, 227 Lawrence St., Hartforde.

Nuoširdžiai kviečiami atsilankyti SLA nariai ir svečiai iš arti ir toli.

Lioginas Kapeckas,
SLA 4-os apskr. sekr.
ir 124 K. fin. sekr.

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Published semi-monthly except July and August by the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:

In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
ne vėliau, kaip prieš savaitę laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

Dr. Jono Basanavičiaus santykiai su Susivienijimu

Vilniuje prieš 50 metų mirusiam dr. Jonui Basanavičiui prisiminti
RAŠO POVILAS P. DARGIS, SLA PREZIDENTAS

Mūsų tautos šventė, kurią neseniai paminėjo viso laisvojo pasaulio
patriotinė lietuvių visuomenė, turi savy ir tam tikro liūdesio atspalvio: prieš
50 metų vasario 16 d. mirė Lietuvos patriarchas dr. Jonas Basanavičius,
pirmasis pasirašęs Lietuvos atstatymo aktą.

Dabar nuo jo mirties jau suėjus 50 metų, prisiminkim patriarchą Tėvynės
skiltyse, nes dr. J. Basanavičius yra visiems lietuviams brangus asmuo, o
ypač Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, kurio garbės nariu jis buvo
išrinktas prieš 62 metus.

Dr. J. Basanavičius buvo reta asmenybė, tampriai susijusi su mūsų tautos
atgimimu ir laisvės atgavimu. Jo įsteigtasis laikraštis Aušra buvo visai
lietuvių tautai lyg koku varpu, savo garsais pasiekęs ne tik žmonių ausis,
bet ir širdis. Užteko Aušrai tik tris metus (1883-1886) skelbti atbudimą, o
jos mintys išjudino tautos sąmonę, kurios tolimesnė raida atvedė Lietuvą į
nepriklausomą gyvenimą.

Aukščiausiu dr. Basanavičiaus siekiu buvo "savystovė Lietuva." Tokiais
žodžiais jis vadino nepriklausomybės idėją, ją skelbdamas ne tik lietuvių,
bet ir jos kaimynų spaudoje.

Prie Lietuvos išlaisvinimo dr. J. Basanavičius ėjo įvairiais keliais, kurie
jam atrodė gali tam siekimui geriausiai patarnauti. Jis buvo mokslininkas,
tautosakininkas, rašytojas, kalbėtojas. Jo visi darbai, kalbos, raštai,
parašytos knygos turėjo tą patį tikslą—prikelti tautą ir ją privesti prie
laisvės, atkuriant savą valstybę Lietuvą.

Mūsų tauta dr. J. Basanavičių greitai pripažino savo autoritetu, tautos
viršūne. Jo įtaka buvo didelė ir visur jaučiama. 1905 m. įvykusiame Vilniuje
lietuvių seime dr. J. Basanavičius sugebėjo į bendrą darbą sujungti įvairių
partijų bei krypčių žmones, kas iškėlė to seimo reikšmę: jis pavadintas
Didžiuoju Seimu ir visų buvo pripažinta, jog Didysis Vilniaus Seimas kalba
visos lietuvių tautos vardu.

Jis pirmininkavo ir Vilniaus konferencijai, įvykusiai 1917 m. rugsėjo 18-22
dienomis. Tada konferencija dar ryškiau pareiškė pasiryžimą atkurti
nepriklausomą Lietuvos valstybę demokratiškais pagrindais. Dr. J. Basa-
navičius konferencijos buvo išrinktas į Lietuvos Tarybą ir pirmasis pasirašė
1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės paskelbimo deklaraciją.

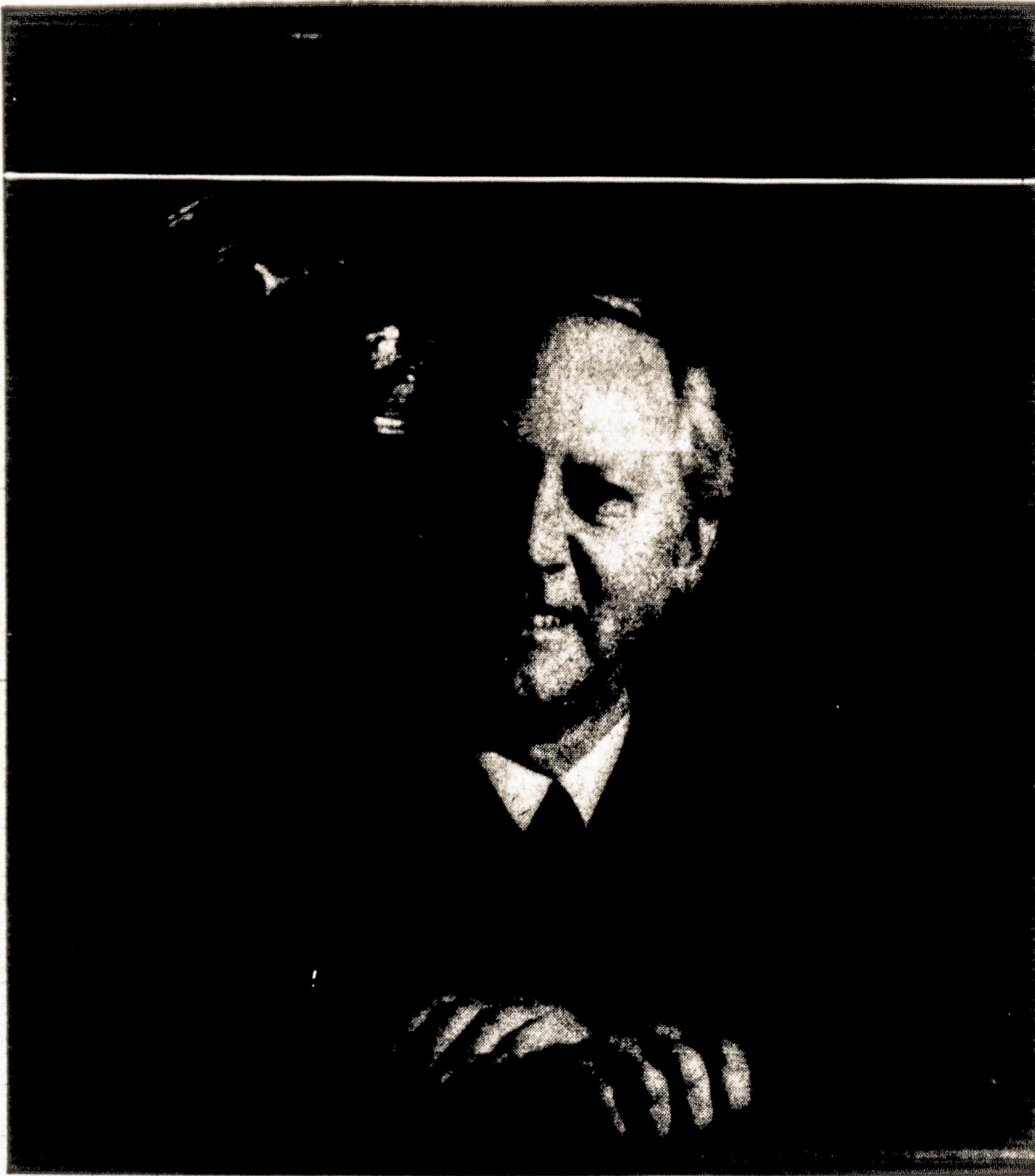
Amerikos lietuviams dr. J. Basanavičius yra gerai pažįstamas ne tik iš jo
raštų, bet daug kam senesnės kartos žmonių teko su juo ir asmeniškai
susitikti 1913 m., kai kartu su Martynu Yču buvo atvykęs į Ameriką ir rinko
aukas Lietuvos mokslo ir dailės draugijos namams Vilniuje statyti. Amerikos
lietuvių gausiai aukojo ir suaukojo \$23,709.30. Tais laikais tai
buvo labai stambi suma!

Mums, SLA nariams, Basanavičius yra labai artimas dar ir tuo, kad jo
įsteigtoji Aušra kelė reikalą steigti didesnę organizaciją SUSIVIENIJIMĄ,
kuris jungtų visų krypčių Amerikos lietuvius. Ta mintis, kaip žinome, buvo
realizuota 1886-aisiais metais.

Lankydamasis Amerikoje 1913 m., Basanavičius buvo atsilankęs ir
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE CENTRE NEW YORKE. Jis
taip pat bendradarbiavo Susivienijimo spaudoje.

Mūsų organizacija, vertindama Basanavičiaus nuopelnus lietuvių tautai,
28-ajame seime, kuris įvyko 1914 m. gegužės 25-30 dienomis Waterbury,
Conn., Basanavičių išrinko savo garbės nariu. Nutarimas skamba taip:
"Pagal Pild. Tarybos narių didžiumos [Mikolainio, Strimačio ir Skritulskio]
prašymą, seimas pripažino SLA GARBĖS NARIU D-rą Joną Basanavičių."

Lietuvių Draugas

Judge Raymond L. Scheib

Teisėjas-Judge Raymond L. Scheib, Common Pleas Court, Allegheny County-Pittsburgh, Pa., yra didelis ir širdingas lietuvių draugas. Jis dalyvauja etninių grupių susirinki-

muose ir remia jų tautinę, kultūrinę bei politinę veiklą. Todėl ir mes nepamirškime jo šiais metais gegužės—May 17-tą dieną.

LIETUVIAI STUDENTAI APIE PADĖTĮ LIETUVOJE

Reikia pasidžiaugti, kad kai kurių kolegijų, universitetų, aukšt. mokyklų lietuvių studentai pasirūpino savo mokyklose suorganizuoti paskaitas apie padėtį Lietuvoje. Reikėtų, kad visų aukštųjų ir aukštesnių mokyklų lietuvių studentai tuo pasirūpintų, rasdami reikiamą paskaitininką. Paskaitininkus surasti patalkins ir Amerikos Lietuvių Taryba.

SENATORIŲ IR KONGRESMANŲ LAIŠKAS BREŽNEVUI DEL SADŪNAITĖS

Atstovų rūmų narė Washingtono Barbara A. Mikulski (dem., Md.), minėdama Lietuvos nepriklausomybę kongresmanų posėdy, priminė Liet. Kat. Bažnyčios Kroniką ir pasakė, kad ji, drauge su kongresmanais D. Fraser ir N. Steers parašė laišką Brežnevui, pareikšdami, kad N. Sadūnaitės kalinimas yra nusikaltimas žmogaus teisėms, kurios garantuotos Jungtinių Tautų deklaracijoje; tuo taip pat nusikaltama Helsinkio susitarimu priimtai religijos laisvei.

ISIJKIME Į KOVĄ DEL ŽMOGAUS LAISVĖS

Prezidentas Carteris, priimdamas disidentus ir net laiškų paremdamas dėl žmogaus teisių kovojantį Sacharovą, labai daug nusipelno kovoje dėl žmogaus laisvės. Sovietų Sąjunga ir jai pataikaujantieji stengiasi prezidentą sulaukyti nuo tokių ryžtingų žygių. Parodykime, kad visuomenė pritaria toms svarbioms prez. Carterio laisvės pastangoms. Kiekvienas lietuvis laiškų ar telegrama pasiųskime prezidentui padėką už žmogaus teisių gynimą ten kur jos labiausiai laužomos — už geležinės uždangos.

Amerikos Lietuvių Taryba

JAV ATSTOVŲ RŪMUOSE APIE LIETUVIŲ LAISVĖS KOVĄ

"Lietuvių tauta už savo nepriklausomybę tęsia kovą pogrindžio laikraščiais, savo pastangomis išlaikyti tautinę kultūrą ir savo papročius ir stiprią moralinę rezistencijos dvasią"—taip atstovų rūmuose Washingtono kalbėjo George M. O'Brien (rep., Ill.), ragindamas jungtis su lietuviams nepriklausomybės minėjime ir skatindamas įvertinti tautą, kuri siekia laisvės ir nepriklausomybės.

Visai mūsų organizacijai didelė garbė turėti tautos patriarchą savo rinktinių vyrų tarpe. Šiandien tikrai galime džiaugtis to seimo nutarimu, nes jis mums aiškiai rodo, kokiomis patriotinėmis nuotaikomis tada Susivienijimas gyveno. Tokiais siekimais mes vadovaujamės ir šiandien.

Dr. J. Basanavičius buvo gimęs 1851 m. lapkričio 23 d. Ožkabaliuose. Vilkaviškio apskrityje. Mirė 1927 m. vasario 16 d. Vilniuje, kur didesnę savo gyvenimo dalį gyveno ir dirbo tautai, kantriai pakeldamas visų okupantų persekiojimus.

Tautos vergijos metais dr. J. Basanavičius yra mums šviesiu spinduliu ir šiandien vienu ryškiausių pavyzdžių, siekiant ir kovojant už Lietuvos laisvę.

Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimo proga

[ALT vicepirmininko dr. Kazio Šidlausko žodis, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę, Čikagoje, 1977 m. vasario 15 d.]

Lietuvos naujųjų laikų istorijoje 1918 m. vasario 16-oji yra pati svarbiausia mūsų tautos šventė.

Tokia iškilminga proga mums dera sustiprinti mūsų dvasią ir pasiryžimą kovoj už tautos laisvę, metant trumpą žvilgsnį į praeitį, iš kurios, Lietuvos Himno žodžiais tariant, mes turime semtis sau stiprybės, ypač, atkreipiant į tai mūsų jaunimo dėmesį. Lietuvos himno žodžiai "Tu didvyrių žemė," nėra koks tuščias posakis. Jūs ir mūsų himną išrašė ne koks svajingas poetas, o tautos praeitį ir jos būdą gerai pažinęs realistas medicinos daktaras.

Įkūrus senosios Lietuvos valstybę, palyginti, nedidelė lietuvių tauta, buvo išplėtusi tos valstybės sienas nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Šio laimėjimo buvo galima pasiekti tik nepaprastomis lietuvių tautos ir jos vadų savybėmis.

Senosios Lietuvos valstybės gyvavimas truko šimtmečiais. Net susijungus į bendrą valstybę su gana didele lenkų tauta, Lietuvos pilnas valstybingumas buvo vistiek išlaikytas.

Ne viena, bet kelios Lenkijos ir Lietuvos kaimynės turėjo susidėti, tą bendrą mūsų valstybę su lenkais priversti prie žlugimo.

Lietuvių tautai atėjo sunkūs laikai. Lietuvos vardas turėjo būti visiškai išbrauktas iš tolimesnės pasaulio istorijos. Sunki Rusijos carų vergija tęsėsi virš 130 metų. Nuo lietuvių tautos kamieno buvo nutolus jos šviesuomenė-bajorija; nuo tautos kamieno buvo nutolus jos sulenkėjusi dyasiškija, o lietuvių tauta — vistiek nežuvo! Jos likimą išsaugojo ir jos nepriklausomybę apgynė eilinis lietuvis kaimietis, vadovaujamas iš to Lietuvos kaimo kilusiųjų saujelės lietuvių inteligentų.

Kokios yra lietuvių tautos savybės, kurios lėmė sukurti viduramžiais galingą valstybę, o sunkiems laikams užėjus per ilgą šimtmetį, išlaikyti sunkiausiomis sąlygomis tautos gyvybę ir atgauti lietuvių tautai laisvę.

Pats pagrindinis lietuvių būdo bruožas turėtų būti jo nepaprasta ištvermė, toliau — drąsumas, atkaklumas, nekaltant jau apie darbštumą ir gerą savo pareigų atlikimą. Tik turint minty šias lietuvių būdo savybes, galima suprasti lietuvių tautos istoriją.

Dar II-ojo Pasaulinio karo metu kalbėjo vokiečiai karys: "Aš mačiau Rytų fronte metant ginklus ir bėgant italų karius, ispanų karius, Balkanų tautų karius, bet aš nemačiau ir nesu girdėjęs atsitikimo, kad prieš akivaizdoj būtų savo ginklus

metę ir iš mūšio lauko būtų bėgę lietuviai kariai."

Nežinau jokios kitos tautos, kurioj šios vertingiausios žmonių giminės savybės būtų išsivysčiusios tokiam aukštam laipsni, kaip lietuvių tautoj.

Nenuostabu, kad kaip tik šių tautos būdo savybių pasėkoje, mes ir savo tarpe labai atkakliai grumiamės. Šių grumtynių mes, žinoma, turėtume, kiek galima, vengti arba jas bent švelninti.

Taigi, priename prie siekimo tos tautinės vienybės, kurios mums nelabai vyksta įgyvendinti ir kurios siekiant daugumoj ir kyla tos mūsų tarpusavės grumtynės.

Netenka aiškinti, kad lietuvių tauta ir jos žmonės, pasižymėję tokiais išskirtinomis būdo savybėmis, negali būti tvarkomi, kaip kokia gyvulių banda. Prof. K. Pakštas lietuvius vadino karalių tauta ir tai ne vien tik dėl to, kad mes praeity buvome davę ukrainams, lenkams, gudams ir kitiems valdovus.

Suvenyti lietuvių tautą po vienos partijos vėliava arba išseivijos lietuvių suburti po vieno arba kito fronto vėliava ligšiol visos pastangos puėjo niekais. Šios idėjos lietuvių tautos būdai yra svetimos. Jos buvo pasiskolintos iš kitų tautų. Galbūt jos tiko italams, vokiečiams, bet jos negali tiktai lietuviams. Avių kaimenės vienybės nei lietuvių tautoj, nei tarp išseivijos lietuvių — niekuomet nebus galima pasiekti. Lietuvių galima suvenyti, tik juos įtikinant, kaip buvo padaryta siekiant Lietuvai laisvės, ją apginant arba kad ir šio krašto lietuvius apjungiant į Amerikos Lietuvių Tarybą, kuomet jų tėvų kraštą ištko nelaimė.

Nereikia aiškinti, kad pagal visas turimas žinias, lietuvių tauta pavergtoje tėvynėje tinkamai išlaiko savo sunkų egzaminą, siekiant tautai laisvės. Mums tik belieka rūpintis, kad ir išseivijos lietuviai tinkamai paremtų tą tautos kovą už savo laisvę. Vien kilnaus mūsų nusiteikimo neužtenka, pasauly garsinant lietuvių tautos laisvės bylą. Tam reikia ir materialinių aukų. Jei mes skelbiame, kad Lietuvos laisvinimo darbams finansuoti turėtų būti paaukotas bent vienos dienos uždarbis, tai mes turėtumėm stengtis tą duoklę atiduoti, arba bent prie tos normos priartėti.

Į visokias aukas, ar jos būtų darbas, ar medžiaginė parama, mus ipareigoja sunkų vergijos junga velkanti tauta. Tik šias aukas padarę, mes galėsime be jokio sąžinės graužimo vadintis didvyrių žemės vaikais.

Vasario 16 gimnazijos rėmėjų metinis susirinkimas

Chicagoje dalyvavo gimnazijos direktorius V. Natkevičius. Mokosi 70 mokinių. Dauguma iš JAV

Kovo 20 d. Jaunimo centre įvyko gimnazijos rėmėjų susirinkimas, į kurį atsilankė iš Vokietijos atvykęs pats gimnazijos direktorius V. Natkevičius. Susirinkimą atidarė gimnazijos komiteto įsteigėja ir jo nuolatinė pirmininkė O. Zailskienė, pristatė direktorių ir pakvietė pirmininkauti dr. V. Šaulį, sekretoriauti J. Paulėną.

Dir. Natkevičius padėkojo komitetui, ypač pirmininkei O. Zailskienei ir jos vyrui už talką, skatinant moksleivius vyksti į gimnaziją, telkiant stipendijas, už aktyvią reklamą spaudoje ir per radiją, visapusišką paramą ir rūpestį. Dėkojo tėvams, išleidusiems į gimnaziją vaikus, nuolatiniam rėmėjui Balfui, šiais metais padidinusiam auką ligi \$300 per mėnesį, LB Švietimo tarybai, pasiuntusiai moksleivį net iš P. Amerikos ir sekantiems metams jau ten suradusį du, stipendijų mecenatus, ypač Ir. ir Pr. Sekmokams, paaukojusiems net \$1000, būrelių vadovams, visiems rėmėjams, spaudai, radijui ir prisidėjusiems prie gimnazijos išlaikymo.

Išryškino aktualių, dažnai keliamų su gimnazija susijusių klausimų.

Gimnaziją šįmet lanko arti 70 moksleivių, 10-čia daugiau nei pernai. Gimnazijoje abiturūs lygis atitinka Vokietijos abiturai ir ją baigusieji neturi jokių kliūčių įstoti į Vokietijos ar Amerikos universitetus.

Lietuvių kalba dėstoma kasdien. Moksleiviai, įstoję į gimnaziją mažai lietuvių kalbą mokėdami, ją gali gerai išmokyti per vienerius ar du mėnesius.

Moksleiviai išmoksta vokiečių kalbą, palygint, per trumpą laiką.

Gimnazija turi mokytojų, kurie, esant reikalui, duoda įvairių mokslo dalykų privačias pamokas.

Moksleivio pilnas išlaikymas, įskaitant ir kelionę, kainuoja ne daugiau kaip privačioje Amerikos mokykloje. Moksleivis turi progos su nedidelėmis išlaidomis pakeliauti ir pažinti Vakarų Europą. Kaip tik tokia ekskursija yra organizuojama liepos mėn. į Prancūziją. Vokietijos valdžia ir Kūrija šiais metais padidino paramą, kas padengia brangtančio pragyvenimo išlaidas.

Komiteto talka ir rūpesčiu šiems mokslo metams pasiūsta 15 naujų moksleivių iš Amerikos ir Kanados, vienas iš P. Amerikos. Stipendijoms sutelkta virš \$3500. Sekantiems metams surasta nauji stipendijos mecenatai Motiejus ir Petronėlė Strumskiai, pažadėję paaukoti \$1000. Daug reklamuota gimnazija spaudoje ir per radiją. Suorganizuota loterija, atnešusi \$900 pelno. Atgaivintas rėmėjų būrelis Philadelphiaj. Palaikytas artimas kontaktas tarp komiteto narių, gimnazijos ir lietuvių visuomenės, išsiunčiant virš 600 laiškų. Padėkai išreikšti už didelį darbą pirmininkei prisegta gėlė.

Dabartinę valdybą sudaro: O. ir Pr. Zailskai, Ir. ir Pr. Sekmokai, A. Šležienė, E. Razmienė, A. Vasonienė, K. Avizienis, D. Bielskus, V. Kleiza, dr. V. Šaulys.

Trumpą žodį tarė Balfo vice pirm. kun. Anas Trakis, pažadėdamas gimnazijai tolimesnę paramą.

Laisvės gynyboje

Kongresmanas Tom Corcoran (rep., Ill.), Lietuvos nepriklausomybės minėjime pabrėžė, kad žmogaus religinė, politinė ir ekonominė laisvė turi būti išsaugota. "Kaip laisvės gynėjai, mes jungiamės su Lietuvių tauta, minėčia 59 nepriklausomybės ir 726 Lietuvos valstybės sukūrimo metines... , pakartodami savo pasiryžimą pasišvesti tų laisvių išsaugojimui."

SENATORIUS RAGINA CARTERĮ UŽSTOT LIETUVĄ

Gavęs Detroito lietuvių rezoliuciją, priimtą nepriklausomybės minėjime, senatorius D. W. Riegle (rep., Mich.) ja persiuntė prezidentui Carter, raštu pabrėždamas, kad atėjo laikas laisvoms demokratinėms tautoms daugiau susidomėti tautų laisvo apsisprendimo teise ir žmogaus teisėmis. Senatorius drauge priminė Lietuvos teises į laisvę.

Helsinkio komisija dirba

Atstovų rūmų Washingtono sudarytoji komisija stebėti Helsinkio susitarimų vykdymą peržiūrėjo anketos duomenis, surinktus iš 900 emigrantų iš Sovietų Sąjungos ir dabar besistengiančių gauti leidimą savo artimiesiems atvykti gyventi drauge.

Kovo 15 ir 17 d. Helsinkio komisija naujai apklausinėjo. Buvo sukviesta eilė asmenų, kurie negauna leidimo atsikviesti savo žmonių, vaikų, tėvų, brolių, seserų ir kitų artimųjų iš Rumunijos, Čekoslovakijos ir iš kitų vietų už geležinės uždangos. Keletas apklausinėtų buvo žydai, turėję progos iškelti jiems Maskvos daromas skriaudas.

PARAMA LIETUVIAMS

Connecticut kongresmanas R. N. Gaiimo (dem.) atstovų rūmuose atnaujino savo pažadą remti Lietuvos laisvės reikalus.

45% DISCOUNT FOR THE FIRST YEAR TO ALLIANCE MEMBERS, THEIR FAMILIES AND TO ALL THE LITHUANIANS OF GOOD WILL. DURING THE SPECIAL MEMBERSHIP DRIVE NO MEDICAL EXAMINATION IS REQUIRED

45% NUOLAIDA PER PIRMUOSIUS METUS SLA NARIAMS, JŲ ŠEIMOMS IR VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS. SPECIALAUS VAJAUS METU Į SLA NARIAIS PRIIMAMI NUO 1 IKI 70 M., NETIKRINANT SVEIKATOS

1977 — THE YEAR OF OUR YOUTH

Vytautas Širvydas

The Lithuanians of Great Britain have declared this year to be the Year of British Lithuanian Youth. They aim to acquaint the youth with the achievements and aims of the older generation so as to attract it to carry on, since the aims are beautiful human ones of freedom and national achievement.

The American Lithuanian youth would be well advised to make 1977 a Year of a Massive Joining the Lithuanian Alliance of America, since the Executive Board has promulgated encouraging financial inducements to do so. One may change the style of his or her automobile, or even change the style of tires, but one cannot change what your grandparents were. And they were strong, sturdy Lithuanians, ready to battle for human freedoms to any Lithuanian anywhere in the world at the drop of a hat.

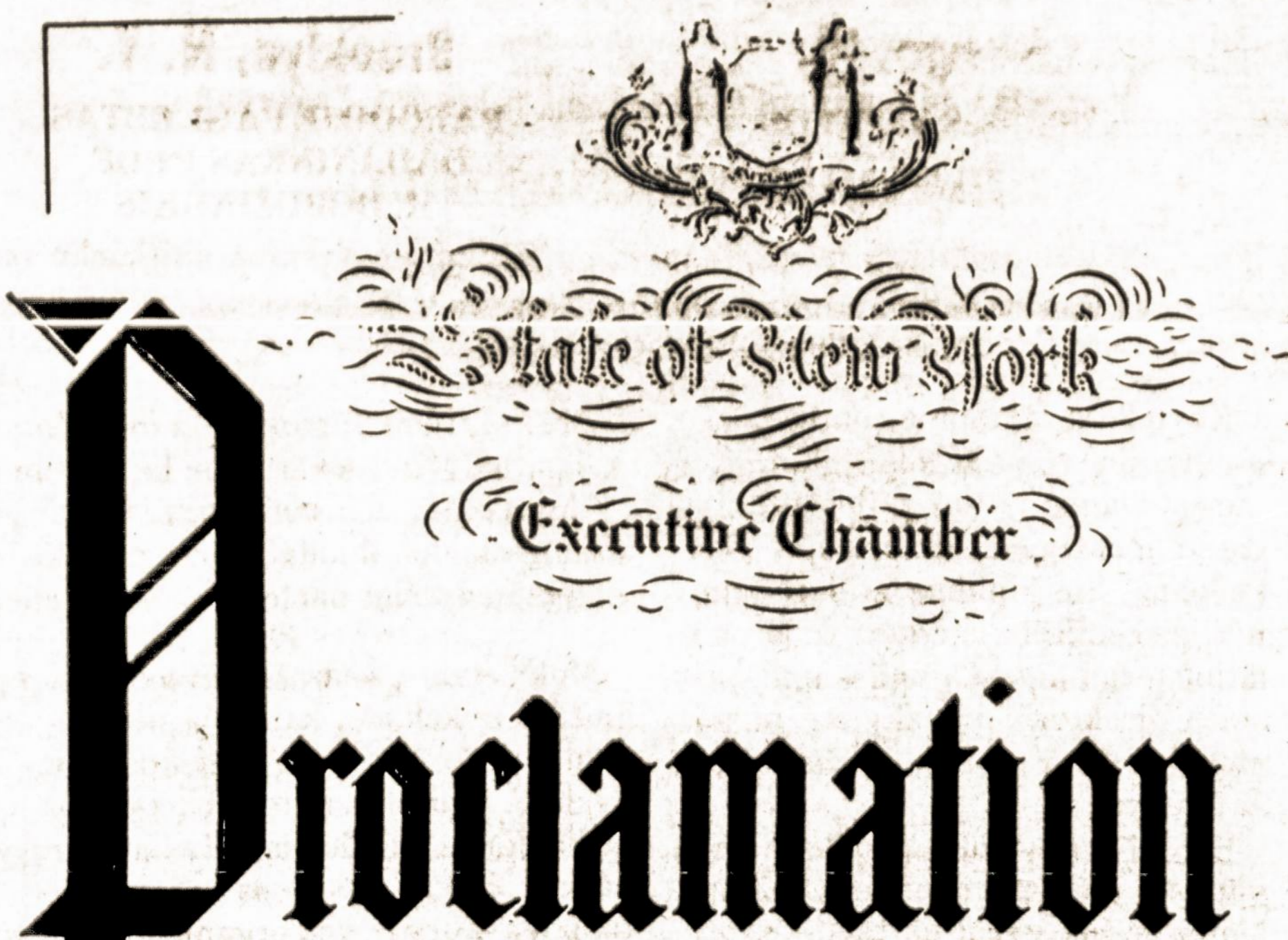
For this they instituted among themselves the Lithuanian Alliance of America in 1886 and built it up at one time to a membership of over 22,000. Read the wonderful record in the just recently published 90th Anniversary History of the Lithuanian Alliance of America—both in Lithuanian and English.

One of the authors, dr. Algirdas M. Budreckis, a former General Secretary of the Alliance, points out that the 1944-1976 period may be called a American Era of Dynamism and Plenty. In 1977 we are entering into an era whose characteristics we do not, as yet, know, but which will require a new dynamism amidst a not-so plenty.

As far as the estimated 300,000 Americans of Lithuanian descent are concerned, the real call is out to their youth, presumably numbering, at least, over 50,000. The call is out for them to make a mark in the history of our Alliance, so that signs of it will show at the next convention in 1979, and be in full bloom by the 100th anniversary of the Alliance in 1986.

During the 90 years, the grandfathers, and the fathers, met many challenges from the changing life-styles of America. But, as the historian dr. Budreckis, says—The Lithuanian Alliance of America did not go under like many similar organizations. The fact that it persevered is a tribute to the sense of duty, patriotism, love of countrymen, good-will and a refined ability to improvise both leadership and grass-roots that the Alliance possessed during its past 90 years.

It behooves our American Lithuanian youth to concern itself about the future, since they are going to live in it for quite a while. Let's join the Alliance today—in droves!

February 16th is a cherished day for all those of Lithuanian heritage who value independence and freedom.

For on that day in 1918, the independent Lithuanian State was declared and all political ties with other nations were dissolved. The independence lasted for 22 years, and during that time, Lithuanians established a progressive state based on respect for the dignity of the individual.

Many persons of Lithuanian origin live and work in New York State and are fellow citizens. It is fitting that all in New York commemorate the independence of the land of their forefathers.

NOW, THEREFORE, I, Hugh L. Carey, Governor of the State of New York, do hereby proclaim February 16, 1977, as

LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY

in New York State.

BY THE GOVERNOR:

David M. Anker
Secretary to the Governor

G I V E N under my hand and the
Privy Seal of the State at
the Capitol in the City of
Albany this third day of
February in the year of our
Lord one thousand nine hundred
and seventy-seven.

Hugh L. Carey

Lietuvos Charge D'Affaires dr. S. A. Bačkis, minint 59-tą Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį

[KALBA, PASAKYTA 1977 M. VASARIO 13
WASHINGTON, D. C. LIETUVIAMS]

Šiandieną minime 59-tąją Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį skirtingesnėse sąlygose, negu anksčiau. Ne tik mes, bet ir Vakarų pasaulis dabar žino, kad Sovietų okupuotoje Lietuvoje yra leidžiami slapti leidiniai — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Aušra, nebekalbant apie kitus atskirus leidinius bei atsišaukimus. 1967 m. gruodžio 1 d. Lietuvoje pradėjo veikti kelių asmenų grupė, tikslu sekti, kaip vykdomi Helsinkio Akto sąlygos paselbti nuostatai. Vienas tos grupės narys Tomas Venclova yra neseniai pasiekęs Vakarus ir minėtu klausimu kviečiamas liudyti Specialioje JAV Atstovų Rūmų Komisijoje.

Vykstanti Sovietų Sąjungoje ir ypač Lietuvoje disidentų veikla, pagal Peter Reddaway studiją ("Dissent in the Soviet Union," p. 145) atrodo yra "Masinis judėjimas."

Žinodami apie Lietuvoje spinduliuojančią pasipriešinimo nuotaiką,

nežiūrint didžiausių pavojų ir bausmių, turime susirūpinti, kaip mes turime geriau veikti už Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą, nepaisant, kiek ir kaip ilgai reiktu aukotis ir pasišvesti.

Ta vykstanti Lietuvoje kova už žmogaus teises, tautines tradicijas, tikėjimo bei kitokias laisves — mus įpareigoja susimąstyti ir patikrina mūsų veikimo kelius.

Kaip ir kiek Lietuvos bylai galim geriausiai patarnauti, Lietuvių kėičiančiai tautai padėti — prisiminkime dr. Joną Basanavičių, tautos patriarcho, Vasario 16 Akto pirmąjį signatarą, nuo kurio mirties šiemet Vasario 16 dieną, sukanka 50 metų. Jis visą savo gyvenimo laisvesnį laiką skyrė lietuviškiems reikalams. Ypačiai prisiminkime jo šūki, kad "Šadora ir meilė viešpatautu tarp visų Lietuvos gyventojų ir idealu visų luomų taptų — lietuviškė." Tas jo šūkis tesustiprina mūsų susiklausymą ir vieningą ryžtingą darbą tėvynės labui bei mūsų

tikėjimą į šviesesnę mūsų tautos ateitį.

Su pagarba mes minime ir minėsim kritusius mūsų brolius kovos lauke, kankinius Sovietų kalėjimuose ir jų vergų stovyklose. Su pagarba mes gėrimės ir gėresimės disidentų drąsia veikla. Mums negresia tokie pavojai, kokius jie pergyvena. Šiandien svarbiausiu mūsų uždaviniu ir pareiga yra informuoti Vakarų pasaulio spaudą, visuomenės, parlamentų narius, vyriausybes apie žmogaus teisių pažeidimus ok. Lietuvoje ir Lietuvių tautos aspiracijas. Tuo reikalu prisiminkime vienoje kalboje pareikštą dabartinio JAV Prezidento Carter mintį:

"... We ought to be a beacon for nations who search for peace, and who search for freedom, who search for individual liberty, who search for basic human rights."

Sveikindamas jus, šiandien susirinkusius paminėti 59-ąją Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį, linkiu, kad šis minėjimas, kaip ir kiti, pažadintų mūsų kūrybinę dvasią ir ryžtą visiems vieningai eiti Lietuvos keliu.

Lietuvos kronika JAV Kongreso posėdy

Kongresmanas Frank Annunzio (dem., Ill.) vasario 16 d. atstovų rūmuose pasakė kalbą, kurioje priminė Lietuvos teisę į nepriklausomybę, priminė N. Sadūnaitės nutėsimą, iškėlė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" reikalą, pasirūpindamas "Congressional Record's" puslapiuose perspausdinti kun. K. Pugevičiaus įžangą leidžiant Kronikos 10 nr. vertimą į anglų kalbą, kur faktais pavaizduojama priespauda Lietuvoje.

Kongresmanas prašo prez. Carterį apginti Lietuvą

Kongresmanas A. Benjamin (Ind.) vasario 16 d. atstovų rūmuose savo kalboje pareiškė: "Aš kreipiuosi į Prezidentą: ir toliau ginti žmogaus teises, o ypač teises lietuvių, dabar Sovietų Sąjungos pavergtų ir jos dominuojamų. Mes privalome panaudoti technologiją, finansus ir kitas Sov. Sąjungos geidžiamas vertybes, kaip priemonę siekiant, kad būtų užbaigta prieš lietuvių tautos laisves prievarta. Atstovų rūmai ir kiekvienas jų narys turi priešintis prieš Sovietų Sąjungos vykdomą prievartą prieš lietuvių tautos žmonių teises."

LIETUVOS MINĖJIMAS ATSTOVŲ RŪMUOSE KOVO 31

Atstovų Rūmuose Washingtone šiemet Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas įvyks kovo 31 d. Minėjimą Amerikos Lietuvių Tarybai padėjo išrūpinti kongresmanas D. F. Flood (dem., Pennsylvania).

Minėjimo dieną atstovų rūmuose malda sukalbėti pakviestas kun. J. Prunskis.

SEN. GLENN UŽTARIA LIETUVIUS

Senatorius J. Glenn (dem., Ohio) nusiuntė raštą Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui, pažymėdamas, jog jis yra Valstybės departamentui pareiškęs, jog jokių susitarimų nebūtų pripažįstama neteisėtoji Lietuvos aneksija. Jis pabrėžia, jog Rytų Europai ir visam pasauliui išėitų į naudą, kad būtų atitrauktos svetimos igulos.

TĖVYNĖ, 1977 m. kovo-March 31 d.

Apsigyveno Kalifornijoje

Ieva Mikolainienė, SLA Centrinės 126 Kuopos New Yorke ilgameitė narė, su dukra persikėlė gyventi į Kaliforniją. Jos dabartinis adresas: 37 Temeleck Circle, Sonoma, California 95476.

Hamilton, Ont., Canada

SLA 278 KP. NARIAMS PRANEŠIMAS

Pranešame SLA 278-tos Kuopos nariams ir norintiems būti nariais, kad SLA 278 Kp. metinis susirinkimas įvyks balandžio April 3 d., 1977 m., sekmadienį 2 val. popiet. Polgrimų būte, 7 Southwood Dr., St. Catharines, Ont. Tame susirinkime bus svarstoma Specialaus SLA Vajaus reikalais, ir renkama Kuopos valdyba; be to bus priimti mokesčiai. Visų maloniai laukiame. Taip pat laukiame ir tų, kurie domisi Susivienijimu, bet nėra jo nariai.

Kviečia ir laukia
SLA 278 K. Valdyba

KANADIEČIŲ LIETUVIAI SPAUDOJE IR TELEVIZIJOJE

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga daug apie Lietuvą ir lietuvius skelbė kanadiečių spauda, radijas ir televizija, kurios A. stotis kovo 4 d. vėl parodė mergaičių chorą "Aidą" ir beveik visas jo dainuojamas dainas. Vietos daugia-kultūrinio centro leidžiamas "The New Perspective" plačiai aprašo nepriklausomybės šventę, įdėdamas PLJS-gos valdybos pirm. G. Juozapavičiūtės anglų kalbą. Tai V. Stankevičienės—šio laikraščio korespondentės nuopelnas.

Lietuvos nepriklausomybės minėjime surinkta \$855. Atskaičius \$826 išlaidas, likutis perduotas Hamiltono Tautos fondo valdybai. Kasos stovis KLB Hamiltono ap. valdybos kovo 1 d. buvo \$3,122.

Mokslo metus šeštadieninė mokykla užbaigia gegužės 14 d. Tėvų komitetas nutarė geriausius kiekvienos klasės tris mokinius apdovanoti knygomis. Mokyklą lanko 92 mokiniai.

Motinos diena minima gegužės 8 d. Po Mišių Jaunimo centre bus iškilminga akademija. Meninę programą atliks šeštadieninė mokykla.

TEVYNĖ, 1977 m. kovo-March 31 d.

Detroit, Mich.

LIETUVIŲ BALSŲ SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Radio Klubas "Lietuvių Balsas" metinis susirinkimas įvyko vasario 27 d. šv. Antano parapijos patalpose. Susirinkimą pravedė inž. Vacys Urbonas, jį pavadavo inž. Alfa Šukis, sekretoriavo Genovaitė Vilkienė.

Praeitų metų susirinkimo protokolą perskaitė Kazys Gogelis. Susirinkime buvo klubo valdybos narių metiniai pranešimai, kurie išdiskutuoti ir priimti.

Klubo valdyba išrinkta 1977 metams: Vacys Urbonas-pirmininkas, Kazys Gogelis ir Antanas Sukauskas-vicepirmininkai, Genovaitė Vilkienė-sekretorė, Algis Janušis-iždininkas, Antanas Janušis-finansų sekretorius, Petras Marčiukaitis, Vincas Kankalis ir Rita Garliauskaitė-direktoriai, Alfonsas Lukas-tvarkdarys, Feliksas Blaudys, Vincas Tamošiūnas ir Danutė Petrauskienė-valdybos nariai.

Į revizijos komisiją: Kazys Ražauskas, Stasys Račiukaitis ir Jonas Maršalkovičius. Į DLOC-rą atstovais: Vacys Urbonas, Kazys Gogelis ir Jonas Maršalkovičius.

Susirinkime prisiminti, vakar vakare šioje vietoje pagerbti, sulaukę deimantinio amžiaus Vincas Tamošiūnas ir Jonas Švoba. Po susirinkimo Stasė Urbonienė ir Rita Garliauskaitė dalyvius pavaišino kavute ir pyragaičiais. A. Grinius

Miami, Florida

VEIKLA

Miami Lietuvių Kolonija nariais nėra labai gausi, o ir tie yra labai išsimėtę po plačią apylinkę — Miami Beach, Coral Gables, Hialeah ir kitus priemiesčius. Bet ir čia veikia ALTos, BALFo skyriai, LAS, katalikių moterų Kuopa, SLA 44 ir Sandaros 52 Kuopa.

Viena stipriausių organizacijų finansiskai ir narių skaičiumi yra Miami Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas, kuriame telkiasi visas šios apylinkės visuomeninis-kultūrinis judėjimas. Šiame klube kiekvieną sekmadienį duodama skani vakarienė, o paskui būna šokiai.

Gan dažnai pasitaiko svečių iš kitų kontinentų ir net Lietuvos. Įvairių parengimų reikalais rūpinasi klubo kultūrinio reikalų vadovė, visuomenininkė dail. G. Kodatienė.

Vasario 20 įvyko Lietuvos nepriklausomybės minėjimas; dainavo sol. N. Linkevičiūtė, sol. B. Prapuolenis, kalbėjo Dan Kuraitis.

Miami Liet. Klubui net dvejuose metais iš eilės puikiai vadovavo pirmininkė, senosios kartos ateivė J. Jankienė. Prieš daugelį metų ji atvyko į šį kraštą, būdama 12 metų amžiaus. Nors ji svetimoje aplinkumoje augo, bet lietuvių klubo nepamiršo ir dabar gražiai kalba bei rašo lietuviškai. Labai sumaniai, taktiškai vadovaudama klubui, įsigijo didelę visų pagarbą. Pasibaigus dvejų metų kadencijai, ji iš pirmininkės pareigų pasitraukė. Klubo nariai surengė gražų atsisveikinimą. Buvo pasakyta daug gražių kalbų, padainuota lietuviškų dainų. Ši gražų atsisveikinimą puikiai suorganizavo šio klubo darbščiosios bitelės — E. Leonienė ir J. Kaunaitė, o vadovavo kultūrinio reikalų vadovė G. Kodatienė.

Chicago, Ill.

IŠ ALTOS VEIKLOS

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba vasario 25 d. Chicagoje buvo sušaukusi posėdį. Jam pirmininkavo dr. K. Sidlauskas pranešė apie savo su St. Baizeku keičionę į Washingtoną, kur jie dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės minėjime senate ir buvo apklausinėjimuose Atstovų rūmų komisijos, kuri stebi Helsinkio susitarimų vykdymą. Labai gerą išpūdį padarė T. Venclovo pranešimas, kurio klausėsi daug lietuvių, jų tarpe ir S. Kudirka.

Altos delegacija aplankė kai kurių senatorių ir atstovų rūmų įstaigas.

T. Blinstrubas painformavo apie sėkmingai palaikomus ryšius su Vliku. Numatytas platesnis Altos ir Vliko atstovų pasitarimas.

Posėdy dalyvavo dr. V. Šimaitis, kun. S. Stašys, Eug. Smilgys, St. Balzekas, O. Baršketytė, P. Bučas, T. Kuzienė, J. Talandis, E. Vilimaitė, I. Blinstrubienė, kun. J. Prunskis.

BENDRAS VLIKO IR ALTO KOMITETAS

Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba sudarė Bendrą Komitetą ginti žmogaus teises Lietuvoje. Komiteto pirmininkas-prof. dr. D. Krivickas, vicepirmininkas-prof. dr. J. Genys, Altos atstovas šiame komitete.

ALTA IŠIGIJO PATALPAS

Amerikos Lietuvių Tarybos veiklai plečiantis, valdyba, vykdydama paskutinio suvažiavimo nutarimą, vasario 25 d. įgijo nuosavybės patalpas, kurios iki šiol buvo nuomojamos. Pirmame aukšte yra Altos ir Balfo įstaiga, rūsy Balfo sandėliai, o antras aukštas nuomojamas.

KONGRESMENAS PRIMINĖ, KAD VASARIO 16-OJI SVARBI ISTORIJS DATA

Kongresmenas J. Delaney Vasario 16 d. Atstovų Rūmuose Washingtono savo kalbą pradėjo žodžiais: "Vasario 16 d. yra labai reikšminga data dabarties laikų istorijoje." Pabrėžęs, kad Lietuva kenčia Kremliaus okupacijoje ir kad JAV nepripažįsta priverstinos anekcijos, reikė protestą prieš KGB priespaudą prieš Lietuvos Bažnyčią ir gyventojus. Reikalavo, kad Kremlius laikytųsi sutartimis priimtų išpareigojimų ir reikė ilgėsi, kad lietuvių laisvės viltys netrukus galėtų virsti tikrove.

* Kovo 13 Barbizon-Plaza viešbuty Manhattane įvyko konferencija lietuvių tautos suvereninių teisių ir lietuvių žmogaus teisių gynimo reikalais. Buvo peržvelgta lietuvių ligšiolinė veikla ir jau atlikti parengiamieji darbai, artėjant Belgrado konferencijai. Buvo tariamasi, kad vasarą Belgrade įvyksiančioj konferencijoj, kur bus apžvelgtas Helsinkio Baigminio akto vykdymas, užgnaužimas lietuvių tautos apsisprendimo teisių vykdymo ir kitos su tuo susijusios problemos.

Konferencijoje dalyvavo VLIKo valdybos nariai, Lietuvio žmogaus teisių komisijos branduolio nariai ir kitų mūsų veiksmų asmenys.

* Poetas Tomas Venclova, Lietuvos grupės Helsinkio susitarimų vykdymui remti narys, atvykęs į JAV, jau yra dalyvavęs: vasario 18 Lietuvos generalinio konsulo ir VLIKo suruoštame Vasario 16 priėmimo New Yorke, vasario 20 New Yorke ALTos Vasario 16 minėjime, vasario 25 JAV kongreso Helsinkio susitarimų vykdymui tirti komisijoj, kur jis liudijo apie žmogaus teises Lietuvoje, kovo 3 literatūros vakare Bostone, kovo 4 Harvardo universitete, kovo 5 Lietuvių rašytojų draugijos literatūros vakare Kultūros Židinys Brooklyne ir kitur.

Literatūros vakaruose T. Venclova skaito poeziją ir paaiškina eilėraščių kilmę ir prasmę. Be to, atsakinėja į klausimus apie Lietuvą, Latviją ir Estiją ir apie disidentinį sąjūdį už geležinės uždangos.

Brooklyn, N. Y.

PARODOJE PAGERBTAS DAILININKAS PROF. M. DOBUŽINSKIS

Aštuntoje lietuvių dailininkų parodoje New Yorke šiemet išskirtinai buvo pagerbtas prieš 20 metų šiame mieste miręs dailininkas M. Dobužinskis. 1975 m. kaip tik buvo suėję 100 metų nuo jo gimimo. Dailininkas buvo artimas M. K. Ciurlionio bičiulis, palikęs Lietuvos dailei didelį kūrybinį įnašą. Tradicinėje šių metų Vasario 16-tos proga Kultūros židinyje surengtoje parodoje Dobužinskio išstatytiems darbams ir jo portretui buvo skiriama pagarbi vieta. M. Dobužinskis akcentuojamas ir išleistame parodos kataloge.

Parodoje savo darbus išstatė 33 dailininkai. Visas būrys parodoje dalyvavusių dailininkų buvo apdovanoti premijomis, medaliais ir garbės pažymėjimais. Pagrindinės keturios premijos paskirtos: modernaus meno premija \$100 Vidai Krištolaitytei, tradicinio meno premija \$100 Onai Paškevičienei, tautinės tematikos premija \$100 Jonui Ruteniui ir jaunojo dailininko premija \$100 Dainai Jurkutei.

Paroda uždaryta vasario 13 d. Parodos proga vasario 12 d. buvo surengtas koncertas — literatūros vakaras, kuriame programą atliko solistė Ona Pliuškonienė, pianistė Anelė Kaulinytė, rašytojas Aloyzas Baronas ir aktorius Henrikas Kačinskas. Parodą ir koncertą surengė LB New Yorke apygardos valdyba.

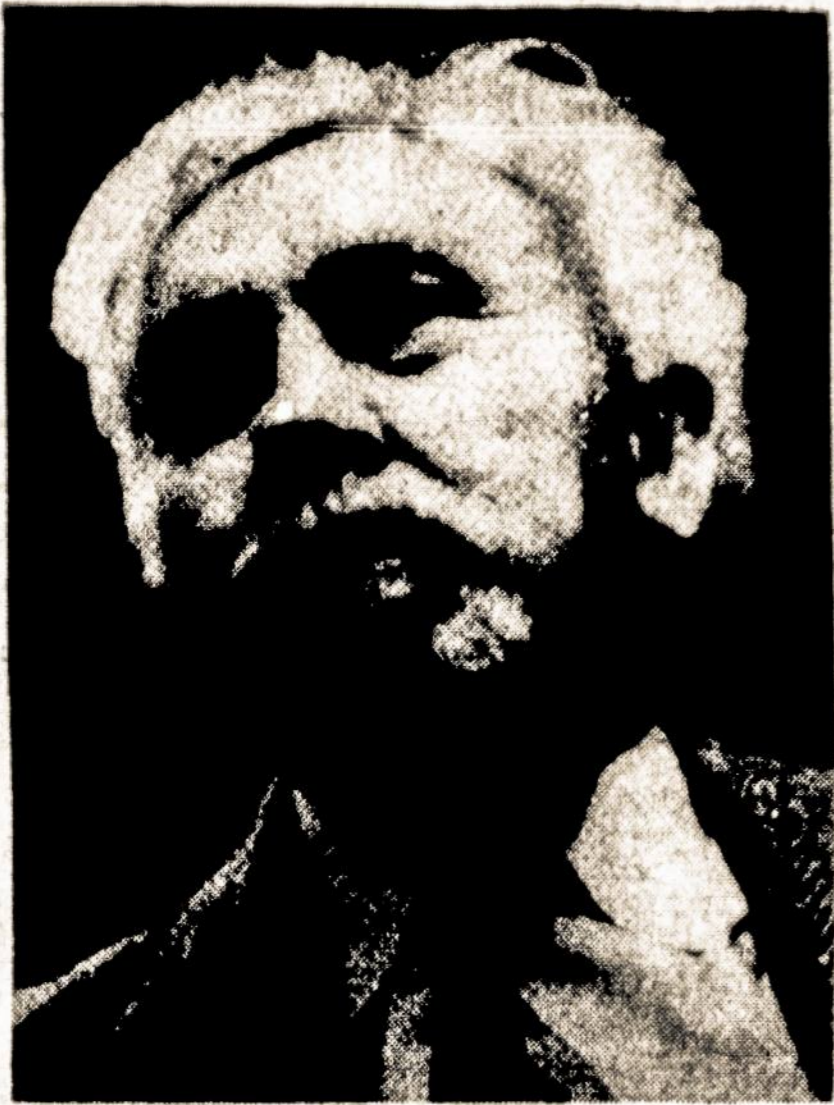
KNYGA APIE ŽYDUS

Vlikas yra pavedęs dr. D. Jasaičiui paruošti knygą apie lietuvių pastangas gelbėti nacių naikinamus žydus. Gelbėjimo darbe yra dalyvavęs pats dr. D. Jasaitis. Bendradarbiaudama su Vliku, Amerikos Lietuvių Taryba tuo klausimu gautąją kun. J. Prunskio adresu medžiagą persiuntė dr. D. Jasaičiui, kuris ją panaudos savo ruošiamame spaudaui veikale.

Laisvo apsisprendimo Lietuvai

Atstovų rūmuose Washingtono, minėdamas Lietuvos nepriklausomybę, kongresmanas Stewart B. McKinney (rep., Conn.) pacitavo ištrauką iš Lietuvos Tarybos 1918 m. paskelbto nepriklausomybės dokumento ir skatino JAV-bes remti Lietuvos laisvo apsisprendimo teisę.

V. K. Jonynui 70 metu

New Yorke gyvenęs dailininkas Vytautas Kazys Jonynas—kovo 10 d. 70 m. amžiaus. Gimęs 1907 m. Alytaus apskrities dzūkas, grafika, medžio skulptūrą ir vidaus dekoravimą studijavo Meno mokyklose Kaune ir Paryžiuje.

Lietuvoje buvo Kauno Taikomosios dailės instituto direktorium, Lietuvos Kultūros paminklų apsaugos įstaigos viršininkas, Paryžių Pasaulinės parodos 1936 m. lietuvių skyriaus reikalų vedėju—Vokietijoje—Freiburgo Taikomosios dailės instituto direktorius.

Dalyvavo daugelyje parodų. Jo kūrinių turi įsigiję daug meno muziejų. Daugelio knygų, iliustratorių, daugelio bažnyčių dekoratorių skulptūromis, bareljefais ir vitražais. Vienas kūrybingiausių dailininkų, net Vatikano paviljoną Pasaulinėje parodoje New Yorke meniškai apipavidalino. Paminklinių lietuvių koplyčių Washingtone ir Romoje meniškai išpuošėjas, Brooklynje Universiteto aikštėje statulos pagamintojas ir t. t.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMUOSE

Lietuvos nepriklausomybės minėjimuose kalbėjo šie Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybės žmonės: dr. K. Bobelis Washingtone, ALTo vicepirmininkas SLA prezidentas P. P. Dargis Bostone, dr. K. Šidlauskas Chicagos lietuvių minėjime, kun. A. Stašys Dariaus Girėno salėje ir Sv. Kryžiaus par., Chicagoje, kun. dr. J. Prunskis Gary, Ind. Brighton Parke ir St. Xavier kolegijoje Chicagoje.

Los Angeles, Cal.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 75 KUOPOS METINIS PARENGIMAS

Los Angeles mieste, balandžio 17 d., 1 val. po pietų, Lietuvių Tautinių namų salėje įvyks metinis SLA 75 Kuopos parengimas su menine programa ir vaišėmis.

Susivienijimo nariai galės apsimokėti apdraudos narių mokesį. Kuopos susirinkimus dažnai šaukti nėra galimybės, pabranginus salės nuomos mokesį, nėra Kuopoje pinigų už ką mokėti nuoma.

Esate kviečiami visi Kuopos nariai ir prijaučiantieji Susivienijimui atvykti ir dabar esant palankiom sąlygom, įsirašyti į Susivienijimą. Laukiame. SLA 75 Kuopos Valdyba

Pittsburgh, Pa.

VAIDYLOS PAMINKLO REIKALU

Sekmadienį, kovo 13 d., turėjau progos pasiklausti Povilo P. Dargio vedamos Lietuvių Radio Programos Pittsburghe. Jis dalį savo programos paskyrė A. A. Mykolo Vaidylos prisiminimui.

Savo kalboje P. Dargis prisiminė jį kada dar M. Vaidyla, kaip studentas, buvo presbiterijonų-kalvinų seminarijoje ir jo darbą, kaip lietuvių kalbos mokytojo, Pittsburghe.

Povilas aiškino Vaidylos nuopelnus lietuvių tautos gerovei, prisimindamas, jog nuo pat Amerikos Lietuvių Tarybos įsikūrimo ir net iki paskutiniųjų gyvenimo dienų Jis (Vaidyla) ėjo ALTo išdininko pareigas.

Mikas Vaidyla buvo vienas originalių ikūrėjų ne tik Amerikos Lietuvių Tarybos, bet taip pat ir BALF'o. Nė vienas žymesnis darbas lietuvių gyvenime neapsiėjo be Mykolo pagalbos. Jis mums geriausiai žinomas kaip ilgametis Sandaros redaktorius.

Įvertindami M. Vaidylos darbus, chicagiečiai suorganizavo komitetą, kuris rūpinsis pastatyti M. Vaidylai paminklą lietuvių tautinėse kapinėse Chicagoje, kur ir yra palaidotas Mikas Vaidyla.

Povilas P. Dargis ragino visus, ypač sandariečius, siūsti aukas į Chicago, į Sandaros Centrą, adresu: Sandara, 840 W. 33-rd Street, Chicago, Illinois, 60608 "Z"

GERULAIČIAI ŽAIS INDIANA VARDU

Pittsburgho komandai iširus (už ją V. Gerulaitis žaidė dvejus metus), Vytas galvojo vienerius metus nedalyvauti komandinėse varžybose. Tačiau kartais pasitaiko toks pasiūlymas, kurio negali atmesti. Indiana "Loves" (kaip vadinasi ši teniso komanda) pasiūlė Vytui \$250,000 už du sezonus, kurie tęsiasi vos po 4 mėnesius. Ir dar pridėjo itališką sportišką mašiną už pasirašymą. Ir dar pakvietė jo seserį Rūtą žaisti už tą pačią komandą už \$15,000 sezonui.

Pirmuosius metus Pittsburgho komandoje V. Gerulaitis buvo pripažintas geriausiu jos žaidėju ir iškovojo meisterio titulą.

REMIA HELSINKIO GRUPE LIETUVOJE

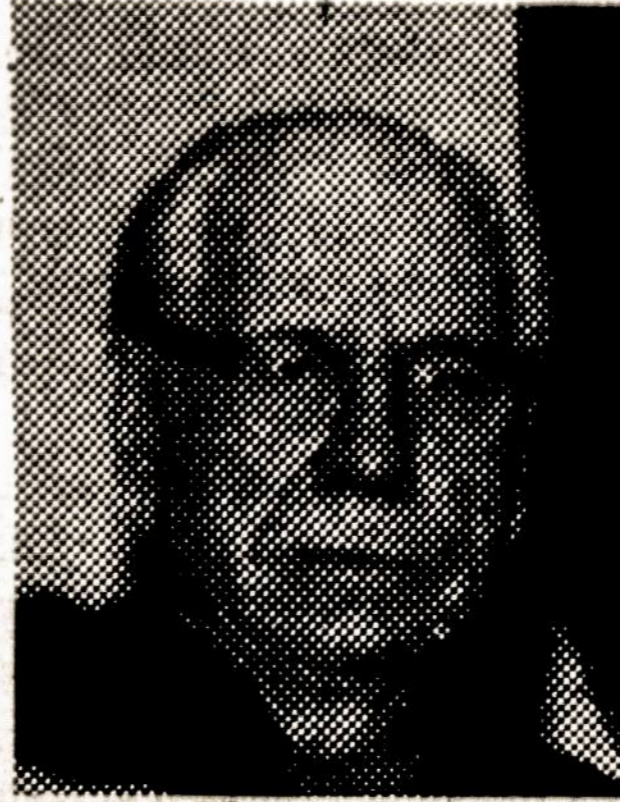
Senatorius Clifford P. Case (rep., N. J.), Helsinkio komisijos narys, sveikindamas viso pasaulio lietuvius nepriklausomybės dienos proga, senate paskelbė, kad Lietuvoje sudaryta grupė, kuri seks, kaip Sovietų Sąjunga vykdo Helsinkio susitarimus. Išvardijęs tos grupės narius, skatino senato narius veikti, kad lietuviai susilauktų religinės, kultūrinės ir politinės laisvės.

REMS, KOL TIK LIETUVIAI KOVOS

Senatorius Carl T. Curtis (rep., Nebr.) savo kalboje senate priminė Lietuvos okupaciją, tūkstančius iš-tremtųjų į Sibirą ir pabrėžė, kad kol tik lietuviuose bus gyva laisvės kibirkštis, tol tą laisvės dvasią amerikiečiai turi remti.

Cleveland, Ohio

MINĖJO GIMTADIENI

SLA 14-tai Kuopai 25 metus vadovavęs, dabar tos Kuopos vicepirmininkas žurnalistas Alfonsas V. Braziulis š. m. vasario 25 d. paminėjo 77-ąjį savo gimtadienį.

Sveikindamas miela prietelių A. Braziulį, linkiu Jam geros sveikatos laike daugelio ateinančių metų.

SMŪGIS ETNIKŲ RADIO VALANDOMS

Radio siūstuvų magnatai—Boot American Comp. gyvena Detroit, Clevelande įsigijo galingą radio siūstuvą, kurį pavadino "Visų Tautybių Stotis". Toje stotyje rado prieglaudą septyniolikos tautybių radijo programos—palankiomis sąlygomis, jų tarpe ir lietuvių Tėvynės Garsai, perduodama penktadieniais, ir Pabaltijo tautų—jungtinė, "Baltijos aidai"—pirmadieniais.

Abiem programom vadovauja J. Stempušis.

Minėtos stoties Vadovybė staiga pranešė, kad nuo vasario 12 d. panaikinamos sutartys su visomis tąja stotimi besinaudojančiomis tautybėmis.

Tautybių radio vedėjai suorganizavo protesto mitingą su keliais tūkstančiais publikos, dalyvaujant

žymiesiems miesto autoritetams ir kai kuriems teisininkams.

Priimtos rezoliucijos pasiūstos Federaliniam Komunikacijos Komitetui ir vėliau surinkta 10,000 parašų pasiūsti Kongresui. Tuomi laimėta tik 30 dienų. Stoties savininkai paskyrė kovo 12 d. galutinai užbaigti tautybių radio programų kontraktus.

Tėvynės Garsai planuoja pereiti į kurią nors kitą stotį, kad ir sunkenėmis sąlygomis, gi programa Baltijos Aidai tikriausia bus panaikinta.

Patirta, kad visų tautybių stotis finansinių sunkumų neturi. Tautybės laiku ir sąžiningai užsimoka už stoties patarnavimus. Tai kyla klausimas: ko siekia stoties savininkai—turtiga Boot American Co.—tokia staigia permaina? Argumentas, kurį savininkai pateikia, nėra itikintinis. Sako jums patogiau skirti visą stoties laiką "Rock" muzikai ir amerikietiškomis programoms.

Paskutiniu metu, dėl neaiškių priežasčių, kai kur buvo žymų—tendencija slopinti tautybių kultūrinės bei politinės veiklos populiarumą.

Tarp kitko: neleisti lietuvių eglytei šios žiemos švenčių proga Clevelando bibliotekos centraliniuose rūmuose. Argi tai pastangos sušvelninti, ar ir visai nutildyti pavergtų tautų išveivijos radio programas

Aišku, kad daugumas tautybių savo radio programose nuosekliai propaguoja kovą už pavergtųjų tautų laisvę, už pagrindines žmogaus teises pasaulyje, galima daleisti, jog tas aukščiau minėtos radio stoties savininkų elgesys yra sistematiško "ilgosios rankos" darbo vaisius. Ir stebėtina, kad tai "rankai" vis pavyksta siame krašte ir galin-gųjų tarpe surasti kas duodasi pe-tin patapšnojamas... A. Plavičius

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metu,

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY

TEL. 268-3071

PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905

636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

TEL. 268-3071

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill. 60608

Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

Vajaus proga prašau siūsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

State of New York
The Legislature
Albany

LEGISLATIVE RESOLUTION
Senate No. 39
Assembly No. 86

IN SENATE

By: Senators Knorr and Flynn

IN ASSEMBLY

By: Messrs. Minto and Dellibovi

Legislative Resolution requesting the Governor to proclaim February sixteenth, nineteen hundred seventy-seven as Lithuanian Independence Day

WHEREAS, The United States of America has most recently celebrated the two hundredth anniversary of its glorious birth as a free and independent Nation by the heroic proclamation of the Declaration of Independence on the fourth day of July, seventeen hundred seventy-six; and

WHEREAS, We, adhering to the principles of our Declaration of Independence, ought never be insensitive to the plight of those people of this world who have had their freedom and independence taken from them by force of arms, more particularly, that great State of Lithuania; and

WHEREAS, We hold certain truths to be self-evident, viz: that all mankind is endowed with certain unalienable rights and that among these are the right to life, to liberty and to the pursuit of happiness and that the denial of these rights, or any one of them, to any free people diminishes all mankind; and

WHEREAS, These basic human rights are now, and for a long time last past have been, denied the people of Lithuania, especially since nineteen hundred forty when the armed forces of the Soviet Union invaded and forcibly annexed Lithuania to the Soviet Union; and

WHEREAS, Lithuania, which had been a sovereign State since the year twelve hundred fifty-one, had her independence reestablished on February sixteenth, nineteen hundred eighteen, subsequently becoming the modern Republic of Lithuania in nineteen hundred twenty, only to again lose its identity as such a Republic by the invasion of the Soviet hordes in nineteen hundred forty; and

WHEREAS, The Soviet Union, despite the fact that it is a signatory to the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, con-

tinues to suppress the aforesaid basic human rights in Lithuania by its relentless conduct of a vast program of Sovietization and Russification; and

WHEREAS, Many Lithuanian patriots have risked and sacrificed and are continuing to risk and sacrifice their lives in a continuing effort to regain their religious and political freedoms and the rebirth of the sovereignty of the Republic of Lithuania; and

WHEREAS, Unlike Colonial America, Soviet-occupied Lithuania does not possess the power and force of arms to throw off the yoke of Soviet oppression and occupation; and

WHEREAS, The United States does have the diplomatic and economic stature and resources in this current era of detente with the Soviet Union to introduce into its dialogue with the representation of the Soviet Union a discussion of the ultimate disposition of the Lithuanian situation with a view to the restoration of the integrity and independence of the Republic of Lithuania; and

WHEREAS, The Congress of the United States should urge the President of the United States to enjoin the Secretary of State and the United States Ambassador to the United Nations to raise the question of the plight of the Lithuanian people in the United Nations and in the agenda of such other international forums as they may be advised; and

WHEREAS, The Congress of the United States should enact legislation that would establish a special commission to monitor and inform world opinion and bring it to bear upon the Soviet Union to cease and desist its non-compliance with the principles of the Final Act; now, therefore, be it

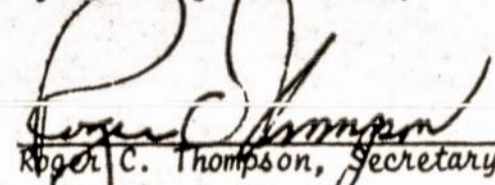
RESOLVED, That the Governor of the State of New York be and hereby is respectfully requested to issue a proclamation designating February sixteenth, nineteen hundred seventy-seven as Lithuanian Independence Day, in commemoration of the fifty-ninth anniversary of the Establishment of the Republic of Lithuania; and be it further

RESOLVED, That a copy of this Resolution be forthwith transmitted to each Member of the Congress of the United States from the State of New York.

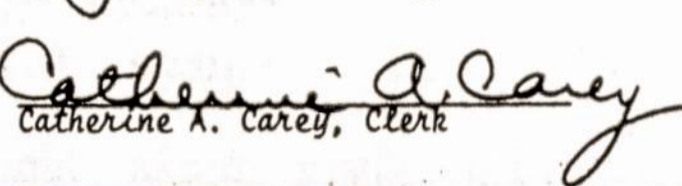
ADOPTED IN SENATE ON
February 9, 1977

ADOPTED IN ASSEMBLY ON
February 9, 1977

By order of the Senate,

Robert C. Thompson, Secretary

By order of the Assembly,

Catherine A. Carey, Clerk

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

1977 m. kovo 5 d.
Aleksas Gvazdauskas, 11 Kp., Waterbury, CT, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1926 m. gruodžio 7 d., mirė 1977 m. sausio 30 d. Apdrauda išmokėta velionės žmonai Jievai Gvazdauskas.

Albert Oslapas, 126 Kp., New York, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1956 m. balandžio 10 d., mirė 1976 m. lapkričio 1 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Algimantui Oslapiui.

Emily Yucius, 313 Kp., Chicago, IL., gimusi Chicago, IL. Prie SLA prisirašė 1939 m. gruodžio 31 d., mirė 1976 m. sausio 20 d. Apdrauda išmokėta Anastasijai H. Mikūžis, laidojimo išlaidoms padengti.
Viso: \$900.00

1977 m. kovo 12 d.
Victor Baldan, 9 Kp., Akron, Ohio, gimęs Pittston, PA. Prie SLA prisirašė 1923 m. liepos 1 d., mirė 1977 m. vasario 19 d. Apdrauda išmokėta velionės žmonai Agnes Baldan.

Viktė Urbonienė, 23 Kp., Shenandoah, PA., gimusi Shaft, PA. Prie SLA prisirašė 1934 m. balandžio 8 d., mirė 1977 m. sausio 31 d. Apdrauda išmokėta velionės giminaitei Blanche Bubnis.

Magdė Bruozienė, 126-Pav. Kp., New York, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1935 m. sausio 6 d., mirė 1977 m. vasario 12 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Alice Theodosakis.

Anastazija Petkewich, 173 Kp., Lowell, MA, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1942 m. vasario 1 d., mirė 1977 m. vasario 5 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Anna Casper.

Kazimiera Rumšas, 185 Kp., E. Chicago, IN, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1949 m. spalio 4 d.,

mirė 1977 m. vasario 12 d. Apdrauda išmokėta velionės vyrui Leo Rumšas.
Viso: \$3,150.00

1977 m. kovo 19 d.
Emilija Kupstas, 7 Kp., Pittston, PA, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1926 m. birželio 13 d., mirė 1977 m. sausio 3 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnams: Edward Ramanaukas ir Charles Ramanaukas.

Barbara Webster, 38 Kp., Brooklyn, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1941 m. lapkričio 6 d., mirė 1977 m. vasario 12 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Joseph Webster.

Amelia Wolons, 57 Kp., Worcester, MA, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1929 m. balandžio 7 d., mirė 1977 m. vasario 1 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Angela Shannon.

Ona Mockaitytė, 57 Kp., Worcester, MA, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1958 m. lapkričio 15 d., mirė 1977 m. sausio 31 d. Apdrauda išmokėta Anthony Stogitis.

Feliksas Davainis, 58 Kp., Hudson, MA, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1925 m. balandžio 5 d., mirė 1977 m. sausio 8 d. Apdrauda išmokėta velionės žmonai Emilijai Davainis.

Vincas Busla, 126-Pav., New York, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1934 m. gegužės 1 d., mirė 1977 m. sausio 4 d. Apdrauda išmokėta velionės žmonai Olivia Busla.

Ona Aleknevičius, 134 Kp., Chicago, IL, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1960 m. spalio 5 d., mirė 1976 m. liepos 20 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Arnoldui A. Aleknevičiui.

Frances V. Pridhodski, 208 Kp., Chicago, IL, gimusi Mahanoy City,

PA. Prie SLA prisirašė 1950 m. lapkričio 30 d., mirė 1977 m. vasario 15 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Algirdui Prihod.

Julė Žukienė, 250 Kp., Maspeth, N. Y., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1926 m. spalio 4 d., mirė 1977 m. vasario 19 d. Apdrauda išmokėta velionės anūkui John T. Žukas.

Emilija Žukas, 352 Kp., Detroit, MI, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1925 m. gruodžio 6 d., mirė 1977 m. vasario 16 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Suzanne Sarpolus.
Viso: \$6,700.00

1977 m. kovo 26 d.
Elizabeth Littleford, 12 Kp. Nanticoke, PA., gimusi Glen Lyon, PA. Prie SLA prisirašė 1922 m. balandžio 9 d., mirė 1977 m. kovo 5 d. Apdrauda išmokėta velionės dukterim Thelma Blockus ir Elizabeth Matzoni.

Ann Michaels, 23 Kp., Shenandoah, PA, gimusi Shenandoah, PA. Prie SLA prisirašė 1927 m. spalio 2 d., mirė 1976 m. liepos 11 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Robert A. Michaels.

Antanina Lazauskienė, 23 Kp., Shenandoah, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1929 m. vasario 3 d., mirė 1977 m. vasario 11 d. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai Josephine A. Lazusky.

Vincas Mociejūnas, 34 Kp., New Britain, CT., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1923 m. kovo 4 d., mirė 1977 m. sausio 11 d. Apdrauda išmokėta Wayne L. Urbanski.

Povilas Daubaras, 36 Kp., Chicago, IL, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1929 m. lapkričio 6 d., mirė 1977 m. kovo 5 d. Apdrauda išmokėta velionės žmonai Mary Daubaras.

Pranas Marcinkus, 43 Kp., So. Boston, MA, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1936 m. rugsėjo 9 d., mirė 1977 m. kovo 4 d. Apdrauda išmokėta velionės žmonai Antanina Marcinkus.

Vytautas Maurukas, 187 Kp., New Phila., PA, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1930 m. rugsėjo 11 d., mirė 1977 m. sausio 10 d. Apdrauda išmokėta velionės giminaitei Daina M. Maurukas.
Viso: .....\$ 4,250.00
Nuo 1977 m. pradžios bendrai, iš viso: \$29,517.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

1977 m. kovo 5 d.
Alfonas Andrulis, 245 Kp., Newark, N. J.

1977 m. kovo 12 d.
Edmundas Vaičiulis, 38 Kp., Brooklyn, N. Y.
Nuo 1977 m. pradžios bendrai, iš viso: \$6,333.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1977 m. kovo 12 d.
J. Baltėnas, 11 Kp., Waterbury, CT ..... už 5 sav. ir 2 d.
A. R. Krizauskas, 57 Kp., Worcester, Ma. .... už 9 sav. ir 5 d.
C. P. Reed, 126 Kp., New York, New York ..... už 4 sav. ir 2 d.
A. Bėtnas, 126-Pav. Kp., New York, N. Y. .... už 5 sav. ir 6 d.
P. Gaidelis, 365 Kp., Jamaica Plain, MA ..... už 11 sav. ir 6 d.
Viso: \$380.71

1977 m. kovo 26 d.
M. Stajnikienė, 14 Kp., Cleveland, OH ..... už 4 sav. ir 5 d.
A. Petkewich, 173 Kp., Lowell, MA ..... už 5 sav. ir 6 d.
J. Chesakis, 211 Kp., Mahanoy City, PA ..... už 11 sav.
Nuo metų pradžios bendrai iš viso: \$1,550.34

Kongresmanas pasmerkė prievartą Lietuvoje

Kongresmanas Ronald A. Sarasin (rep., Conn.) atstovų rūmuose išreiškė, kad Helsinkio susitarimai neatnešė Lietuvai palengvėjimo. "Mes čia, Amerikoje, turime budėti, kad Helsinkio susitarimo punktai apie žmogaus teises būtų pildomi." Ypač kongresmanas smerkė Bažnyčios persekiojimą, disidentų areštus už leidimą ir dalinimą LKB Kronikos. Specialiai priminė N. Sadūnaitės kalinimą, pažymėdamas, kad jis pasirašė jungtinį laišką dėl jos Brežnevui. Jos kalinimas yra žmogaus teisių deklaracijos laužymas. Jos likimas primena nuolatinį reikalą kalbėti prieš Sovietų Sąj., kai ji ignoruoja žmogaus teises, laikydamas priespaudoj milijonus žmonių.

Lietuvių tauta nepalaužta

"Lietuvių tauta nėra palaužta tu sovietinės tironijos metų. Mes žinome, kad šie kitados taip puikios šalies žmonės kovoja panūsiuose ir siekia laisvės,"—taip atstovų rūmuose kalbėjo Raymond F. Lederer (dem., Pa.), sveikindamas lietuvių nepriklausomybės dienos progą, skatindamas tęsti laisvės kovą ir ragindamas amerikiečius pasišvesti lietuvių vilčių realizavimui.

Paskutinė kolonialinė imperija

"Lietuva šiandien yra dalis Rusijos dominuojamos sferos Rytu Europoje, tos paskutinės kolonialinės imperijos. Tačiau laisvės troškimas nugali kliūtis,"—taip atstovų rūmuose Washingtono kalbėjo kongresmanas James J. Blanchard (dem., Mich.), reikšdamas Lietuvos išsilaisvinimo viltis.

Kongrese ragina protestuoti dėl Lietuvos

Kongresmanas Marty Russo (dem., Ill.), atstovų rūmuose minėdamas Lietuvos nepriklausomybę, ragino savo kolegas ir visus amerikiečius protestuoti prieš priespaudą Lietuvoje. Jis pabrėžė, jog nesuprantama, kad žmonės negalėtų laisvėje gyventi savo žemėje. "Negali būti vietos tokiam barbarizmui moderniajame pasaulyje! Mes turime Lietuvos reikalą ir visų nelaisvų tautų reikalus padaryti mūsų reikalu. Šiandien yra diena atnaujinti savo išpareigojimus ir viltis, kad nepriklausomybė taptų realybe."

Lietuvos reikalai Belgrade

Kongresmanas S. Stratton (dem., N. Y.), kalbėdamas atstovų rūmuose Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo progą, pabrėžė, kad suvažiavime Belgrade turi būti ginamos teisės Lietuvos žmonių, kurių valstybė buvo užšlopinta rusų kontrolei, bet kurie, t. y. lietuviai ir toliau gyvena laisvės ir nepriklausomybės viltimis.

JAV išpareigojimai Lietuvai

Senatorius H. Schmitt (rep., New Mex.) JAV senate priminęs, kad Lietuva jau prieš 726 m. buvo nepriklausoma, pabrėžė, kad per vėliausius 40 m. lietuviai turi pakęsti brutali Sovietų Sąjungos dominavimą. Priminęs kongreso rezolucijas, ipareigojusias nepripažinti Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, sen. Schmitt pabrėžė, kad amerikiečiai laisvame pasaulyje turi specialią atsakomybę atžvilgiu tautų, kurios komunizmo priespaudoje siekia laisvės.

Ir vokiečiai už Lietuvos išsilaisvinimą

Vakarų Vokietijos parlamento narys, iš Silezijos į vakarus pasitraukusios vokiečių sąjungos pirmininkas dr. Herbert Hupka atsiuntė ALT informacijos vedėjui laiška, kuriame pažymi, kad ju sąjūdis ne tik kovoja už Vokietijos suvienijimą, bet ir už kaimynų, ju tarpe ir Lietuvos, išsilaisvinimą.